

Suvestinė redakcija nuo 2023-10-01

Istatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [51-2254](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1565

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008-01-01:

Nr. [X-1329](#), 2007-11-20, Žin., 2007, Nr. 130-5259 (2007-12-11)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMAS

2003 m. gegužės 20 d. Nr. IX-1565
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslai

1. Šis įstatymas reglamentuoja šilumos ūkio valstybinį valdymą, šilumos ūkio subjektų veiklą, jų santykius su šilumos vartotojais, tarpusavio ryšius ir atsakomybę.

2. Įstatymo tikslai:

1) pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

2) šilumos ūkyje įteisinti pagrįstą konkurenciją;

3) ginti šilumos vartotojų teises ir teisėtus interesus;

4) didinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;

5) gaminant šilumą, plačiau naudoti vietinį kurą, biokurą ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius;

6) mažinti šilumos energetikos neigiamą poveikį aplinkai.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aprūpinimo šiluma sistema** – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų.

2. **Apsirūpinimo karštu vandeniu būdas** – centralizuotai paruošto karšto vandens pirkimas iš karšto vandens tiekėjo arba šilumos karštam vandeniui ruošti pirkimas iš šilumos tiekėjo, o geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti – iš geriamojo vandens tiekėjo, arba individualus karšto vandens ruošimas jo vartojimo vietoje, naudojant pasirinktus energijos šaltinius (dujas, elektrą, kietąjį ir skystąjį kurą, atsinaujinančius energijos išteklius) geriamajam vandeniui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

3. **Asmuo** – Lietuvos Respublikos ar kitos Europos ekonominės erdvės valstybės pilietis, fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo Europos ekonominės erdvės valstybėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo, ar kita organizacija, ar jų filialas, taip pat kitos užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje.

4. **Atliekinė šiluma** – pramoniniuose ar energijos gamybos įrenginiuose arba paslaugų sektoriuje, kuriuose yra arba bus taikoma bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) arba bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) yra negalima, sukuriama perteklinė šiluma, kuri, nepatekusi į centralizuoto šilumos tiekimo sistemą, nenaudojama pasklistų ore arba vandenyje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

4¹. **Atliekinę šilumą generuojantis asmuo** – asmuo, kuris gamybos, komercinės paskirties pastatų eksploatavimo arba kitų energijos rūšių generavimo, energijos perdavimo ar persiuntimo technologinių procesų metu generuoja ar išskiria atliekinę šilumą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

4². **Atliekinės šilumos tiekimo įrenginys** – technologinis įrenginys ir jo techninių priemonių kompleksas, skirtas atliekinei šilumai surinkti ir patiekti į šilumos perdavimo tinklą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

5. **Atsiskaitomieji karšto vandens apskaitos prietaisai** – vartotojų sunaudoto karšto vandens kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su tiekėju už sunaudotą karštą vandenį.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

6. **Atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai** – vartotojams patiektos šilumos kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su šilumos tiekėju už suvartotą šilumą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

7. **Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija)** – šilumos ir elektros energijos gamyba bendrame technologiniame cikle.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

8. **Bendras šilumos ir elektros energijos gamintojas** – įmonė ar jos padalinys, kurių pagrindinė veikla yra bendra šilumos ir elektros energijos gamyba.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

9. **Buitinis šilumos vartotojas** – fizinis asmuo, perkantis šilumą ir (ar) karštą vandenį savo buities reikmėms.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

10. **Efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistema** – aprūpinimo šiluma sistema, kurioje esamam šilumos energijos poreikiui pagaminti naudojama ne mažiau kaip 50 procentų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, 50 procentų technologinio proceso metu nepanaudotos šilumos, 75 procentai bendruose šilumos ir elektros gamybos įrenginiuose pagamintos šilumos arba ne mažiau kaip 50 procentų bendro jų derinio.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

11. **Karštas vanduo** – iš geriamojo vandens paruoštas, pašildant jį iki higienos normomis nustatytos temperatūros, vanduo.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

12. **Karšto vandens tiekėjas** – asmuo, tiekiantis karštą vandenį vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

13. **Karšto vandens tiekimas** – centralizuotai paruošto karšto vandens pristatymas ir pardavimas karšto vandens vartotojams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

14. **Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji** – kintanti karšto vandens kainos dalis, išreiškiama formule, kuri taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkrečių kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į tiekiamos šilumos ir geriamojo vandens kainų pokytį.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

15. *Neteko galios nuo 2023-10-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1298](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14926

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

16. *Neteko galios nuo 2022-06-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

17. **Konkurencinis šilumos vartotojas** – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantis daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

18. **Mokėjimo už šilumą pranešimas** – pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą formą šilumos tiekėjo parengta ir privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus turinti išsami, tiksli, aiški ir visus mokesčiams apskaičiuoti reikalingus išėities duomenis turinti

informacija buitiniam šilumos vartotojui apie jam už atsiskaitymo laikotarpį apskaičiuotas mokėtinas už patiektą šilumą šildymui ir (ar) karštam vandeniui ruošti sumas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

18¹. **Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinis lygis** – 3–5 metų laikotarpiui nustatomas šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų lygis, apimantis pastoviąją ir kintamąją šio lygio dalis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

18². **Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio kintamoji dalis** – kintanti šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio dalis, kiekvienais metais koreguojama šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos tvirtinamos šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

18³. **Šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio pastovioji dalis** – pastovi šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio dalis, kiekvienais metais koreguojama šilumos tiekėjo ar reguliuojamo nepriklausomo šilumos gamintojo pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos tvirtinamos šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

19. **Šilumos ūkio priemonės** – Vyriausybės tvirtinamame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane nustatytus valstybės energetikos politikos pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinių plėtros programų priemonės, apimančios ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo kryptių įgyvendinimo priemones valstybės teritorijoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

20. **Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai** – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybių tarybų patvirtintuose sąrašuose numatytos įstaigos ar organizacijos, kurioms būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

21. **Nepaskirstytasis karšto vandens kiekis** – viršijantis leistinas apskaitos prietaisų paklaidas skirtumas tarp geriamojo vandens karštam vandeniui paruošti kiekio, išmatuoto daugiabučio namo įvade, ir butų karšto vandens skaitiklių rodmenų sumos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

22. **Nepriklausomas šilumos gamintojas** – asmuo, gaminantis šilumą ir (ar) karštą vandenį ir parduodantis juos šilumos tiekėjui pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutartį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

23. Pastato šildymo būdas – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

24. Pastato šildymo ir karšto vandens sistema – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduotai arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklų ji atribojama pastato įvadu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

25. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) – asmuo, kuris atitinka šio įstatymo keliamus reikalavimus, yra atestuotas nustatyta tvarka ir verčiasi sistemų priežiūros (eksploatavimo) veikla.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

26. Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji – pastovi karšto vandens kainos dalis, apskaičiuota karšto vandens kainos galiojimo laikotarpiui.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

27. Neteko galios nuo 2023-10-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

28. Sąskaita už šilumą – Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimus atitinkantis dokumentas, kuriame nurodytas atsiskaitymo laikotarpiu vartotojui patiektos šilumos ar karšto vandens kiekis, jų kaina ir suma, kurią turi sumokėti vartotojas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

29. Šildymo sezonas – laikotarpis, kuriuo užtikrinama pagal higienos normas reglamentuota vidutinė vidaus patalpų temperatūra šildomuose pastatuose ir kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės institucijos sprendimu pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

30. Šilumnešis – specialiai paruoštas vanduo, karštas vanduo, garas, kondensatas, kitas skystis ar dujos, naudojami šilumai pristatyti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

31. **Šilumos aukcionas** – šilumos tiekėjo prognozuojamo šilumos kiekio, gaminamo turimuose šilumos gamybos įrenginiuose ir (ar) superkamo iš nepriklausomų šilumos gamintojų pagal aukciono dalyvių pasiūlytą kainą ir aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, ir (arba) šilumos gamybos pajėgumų nustatymo aukciono būdu sistema.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

32. **Šilumos aukciono dalyvis** – asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka teikiantis pasiūlymus gaminti ar parduoti šilumos energiją šilumos aukcione.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

33. **Šilumos aukciono duomenų valdymo sistema** – šilumos energijos gamybos ir supirkimo duomenų valdymo sistema, prieinama šilumos aukciono dalyviams pagal Šilumos aukciono reglamentą ir šios sistemos naudojimo sutartis, sudaromas šilumos aukciono dalyvių ir energijos išteklių biržos operatoriaus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

34. **Šilumos aukciono informacinė sistema** – šilumos aukciono portalas, kuriame Šilumos aukciono reglamente nustatyta tvarka teikiama informacija yra prieinama visiems suinteresuotiems asmenims ir visuomenei.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

35. *Neteko galios nuo 2023-10-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

36. **Šilumos dalikliai** – netiesioginio matavimo prietaisai, kurių sistema kartu su atsiskaitomuoju prietaisu, kaip papildoma dalimi, naudojama išmatuotam šilumos energijos kiekiui paskirstyti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

37. **Šilumos dvinarė kaina** – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios dalies, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią eurai už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios dalies, mokamos euro centais už kilovatvalandę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

38. **Šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutartis** – šilumos tiekėjo ir buitinio šilumos vartotojo ar šilumos vartotojo, vartojančio šilumą ir (ar) karštą vandenį patalpose, kuriose neįrengti atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai, sudaroma sutartis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

39. **Šilumos įrenginys** – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai gaminti ir (ar) karštam vandeniui ruošti, perduoti, vartoti ar kaupti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

40. **Šilumos įvadas** – šilumos perdavimo tinklo atšaka, įskaitant pastato pirmuosius uždaromuosius įtaisus ir apskaitos prietaisus, jungianti pastato šilumos įrenginius ir šilumos perdavimo tinklą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

41. **Šilumos perdavimas** – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdynais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

42. **Šilumos perdavimo tinklas** – sujungtų vamzdynų ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

43. **Šilumos pirkimo–pardavimo vieta** – šilumnešio vamzdynų vieta, kurioje tiekėjas parduoda šilumą vartotojui.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

44. **Šilumos punktas** – prie šilumos įvado prijungtas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai, būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti nuosavybės teise tretiesiems asmenims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2111](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14002

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

45. **Šilumos skaitiklis** – neatsiskaitomasis šilumos apskaitos prietaisas, įrengtas šilumos vartotojų butuose ar kitose patalpose ir matuojantis suvartotą šilumos kiekį. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami į pastatą patiektam šilumos kiekiui paskirstyti šilumos vartotojams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

46. **Šilumos tiekėjas** – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

47. **Šilumos tiekimas** – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

48. **Šilumos tiekimo licencija** – dokumentas, suteikiantis licencijos turėtojui teisę verstis šilumos tiekimu nustatytoje teritorijoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

49. **Šilumos tiekimo nutraukimas** – šilumnešį perduodančio vamzdyno išardymas, kad tiekti šilumą būtų techniškai negalima.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

50. **Šilumos ūkio specialusis planas** – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio plėtros priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai ir uždaviniai, šilumos gamybos įrenginiai ir kurio tikslas yra tenkinti šilumos vartotojų poreikius pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

50¹. **Šilumos ūkio valdymo perdavimas** – viso šilumos ūkio ar jo dalies valdymo teisės perdavimas asmeniui pagal koncesijos, viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutartį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

51. **Šilumos ūkis** – energetikos ūkio sritis, tiesiogiai susijusi su šilumos ir karšto vandens gamyba, perdavimu, tiekimu ir vartojimu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

52. **Šilumos vartotojas (vartotojas)** – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

53. **Šilumos vienanarė kaina** – šilumos kaina, apskaičiuojama kaip pastoviosios ir kintamosios dalių suma ir mokama euro centais už kilovatvalandę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

54. **Tiekimo–vartojimo riba** – šilumnešio vamzdynų vieta, iki kurios tiekėjas pristato šilumą vartotojui.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

55. *Neteko galios nuo 2023-10-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

56. **Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos** – šilumos ūkio paslaugos, kurias nustato įstatymai, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija vadovaudamasi visuomenės interesais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

57. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

ANTRASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO VALDYMAS

3 straipsnis. Konkurencija šilumos ūkyje

1. Konkurencija tarp alternatyvių energijos rūšių tiekėjų, tenkinant šilumos vartotojų poreikius, įgyvendinama atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones ir šilumos ūkio specialiuosiuose planuose nustatytus veiksmus, nustatant vartotojų šilumos poreikių tenkinimą jiems mažiausiomis sąnaudomis, užtikrinant saugų tiekimą ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai bei įvertinant išorines sąnaudas, taip pat kitomis šio įstatymo nustatytais priemonėmis. Šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus, įsirengti vietinę šildymo sistemą, jeigu tai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

2. Šilumos gamyba grindžiama šilumos gamintojų konkurencija. Siekdama užtikrinti konkurenciją tarp šilumos gamintojų, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) tvirtina naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvadą (toliau – Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvadas), privalomą visiems asmenims, kurie verčiasi energetikos veikla šilumos energijos sektoriuje, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

3. Karšto vandens ruošimas ir tiekimas grindžiami konkurencija vartotojams pasirenkant karšto vandens tiekėją ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdą. Taryba ir savivaldybių institucijos numato priemones konkurencijai karšto vandens ūkyje skatinti ir užtikrina jų įgyvendinimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

4. Valstybė (savivaldybės) numato priemones konkurencijai skatinti pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros srityje ir užtikrina jų įgyvendinimą.

5. Konkurencijos taryba kontroliuoja, kaip šilumos ūkyje laikomasi Konkurencijos įstatymo reikalavimų, inter alia, kad šilumos gamintojai, tiekėjai ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojai (eksploatuotojai) nepiktinaudžiautų dominuojančia padėtimi ar nesudarytų draudžiamų susitarimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, Žin., 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Nr. [XII-192](#), 2013-03-14, Žin., 2013, Nr. 31-1528 (2013-03-26)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

4 straipsnis. Bendros šilumos ir elektros energijos gamybos bei šilumos gamybos iš biokuro ir atsinaujinančiųjų energijos šaltinių skatinimas

1. Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, atsižvelgdama į būtinybę veiksmingai naudoti elektros energiją ir šilumą generuojančius pajėgumus, nustato elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų mastą ir tvarką.

3. Valstybė (savivaldybės) skatina iš biokuro, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, deginant atliekas, taip pat iš geoterminės energijos pagamintos šilumos supirkimą į šilumos tiekimo sistemas. Šis supirkimas yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

5 straipsnis. Šilumos vartotojų teises ginančių organizacijų teisė kontroliuoti šilumos tiekėjų veiklą

Šilumos vartotojų teises ginančios organizacijos ir institucijos turi teisę gauti iš šilumos tiekėjų ir gamintojų bei valstybės ir savivaldybių institucijų duomenis apie šilumos tiekimo ir gamybos veiklą, teikiamas paslaugas, taip pat kitus duomenis, reikalingus šilumos vartotojų teisėms ginti, ir teikti pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms.

6 straipsnis. Šilumos taryba

1. Šilumos taryba yra kolegiali, patariamojo balso teisę turinti ir visuomeniniais pagrindais veikianti su šilumos ūkiu tiesiogiai susijusių institucijų ir organizacijų (įskaitant vartotojų teises ginančias nevyriausybinės organizacijas) atstovų grupė, teikianti energetikos ministruui pasiūlymus svarbiais valstybės šilumos ūkio klausimais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

2. Šilumos tarybą sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

TREČIASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO PLANAVIMAS

7 straipsnis. Šilumos ūkio planavimas nacionalinėse plėtros programose

Energetikos ministerija, atlikusi didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo plėtros galimybių vertinimą ir atsižvelgdama į Vyriausybės tvirtinamame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane (toliau – Nacionalinis pažangos planas) nustatytus valstybės energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, rengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos šilumos ūkio priemonės, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą. Šiose nacionalinėse plėtros programose suplanuojama:

1) šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonės, įskaitant reikalavimus dėl alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo bei jų proporcijų, šilumos įrenginių galių ir jų įrengimo terminų bei nuostolių lygio šilumos perdavimo tinkluose;

2) optimalus energijos ar kuro rūšių panaudojimo šilumos ar elektros energijos gamybai bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai (kogeneracijai) plėtros modelis, šilumos gamybos įrenginių diegimo poreikis ir potencialas atskirose savivaldybėse;

3) teritorijos, kuriose šilumos poreikis turi būti užtikrintas iš atliekinės šilumos, šilumos, pagamintos iš komunalinių atliekų ir (ar) didelio naudingumo kogeneracijos būdu;

4) investicijų apimtys, finansavimo poreikis ir finansavimo šaltiniai į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą;

5) šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių įgyvendinimo būdai, formos (savivaldybės ar jos valdomos įmonės vykdomi projektai, investicijos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės ir (ar) koncesijų pagrindais, konkursai, investicijos, atliekamos privačia iniciatyva, ar kiti būdai), planas, grafikas ir terminai;

6) savivaldybėms ar jų įmonėms nuosavybės arba patikėjimo teise priklausanti infrastruktūra ir turtas, kuris savivaldybės tarybos sprendimu, o tokio sprendimo nepriėmus per nustatytą terminą, – atskiru įstatymu turi būti perduotas valstybės nuosavybėn, siekiant užtikrinti numatytų šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo priemonių tinkamą įgyvendinimą;

7) kitos sąlygos, būtinos nustatytų ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo krypčių bei šilumos ūkio priemonių atitinkamoje valstybės teritorijoje užtikrinimui ir įgyvendinimui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

8 straipsnis. Savivaldybių šilumos ūkio specialieji planai

1. Savivaldybės institucijos tvarko šilumos ūkį pagal savivaldybių tarybų patvirtintus šilumos ūkio specialiuosius planus. Specialiaisiais šilumos ūkio planais kiekvienoje savivaldybės teritorijoje yra įgyvendinami Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, Nacionaliniame pažangos plane nustatyti valstybės energetikos politikos strateginiai tikslai ir (arba) pažangos uždaviniai ir nacionalinėse plėtros programose suplanuotos šilumos ūkio plėtros priemonės.

2. Šilumos ūkio specialieji planai rengiami pagal Teritorijų planavimo įstatymo, šio įstatymo ir aplinkos ministro bei energetikos ministro tvirtinamas šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės (toliau – Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės).

3. Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Rengiant šilumos ūkio specialiuosius planus, vadovujamasi Aplinkos oro apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis

dėl oro užterštumo ir urbanistiniais kriterijais (užstatymo tankis, pastatų aukštingumas, užstatymo specifika), taip pat kitais kriterijais ir Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytu energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principu, įvertinamas techninio sprendinio ekonominis efektyvumas, energijos vartojimo efektyvumas ir poveikis aplinkai, įskaitant sąnaudas, patiriamas dėl techninio sprendinio keliamos taršos sveikatai ir ekosistemoms.

4. Šilumos ūkio specialiajame plane nustatoma:

1) savivaldybės šilumos ūkio plėtros ilgalaikiai tikslai, uždaviniai ir siektini rodikliai dešimties metų ar ilgesniam laikotarpiui;

2) priemonės, kuriomis savivaldybės institucija užtikrins, kad 2030 metais savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse sudarys ne mažiau kaip 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 80 procentų, taip pat kad 2040 metais savivaldybės teritorijoje namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 100 procentų;

3) centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos įrenginių modernizavimo ar naujų šilumos gamybos įrenginių diegimo poreikis ir šių įrenginių diegimo teritorijos, įgyvendinimo terminai, lėšų poreikis ir lėšų šaltinis;

4) esamos ir planuojamos naujos šilumos tiekimo vartotojams teritorijos ir teikiami techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų tenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai;

5) poveikio rodikliais pagrįstos šilumos tiekimo patikimumo didinimo, paslaugų kokybės gerinimo ir šilumos tiekimo sistemos optimizavimo priemonės;

6) poveikio rodikliais pagrįstos šilumos suvartojimo paklausos mažinimo priemonės, diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones pagal Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytą energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą.

5. Rengiant savivaldybės šilumos ūkio specialųjį planą, dalyvauja jos teritorijoje esančios šilumos, elektros, dujų tiekimo įmonės ir kiti su šilumos ūkiu susiję subjektai bei šilumos vartotojų teisės ginančios organizacijos. Rengiant ir tvirtinant šilumos ūkio specialiuosius planus, būtina užtikrinti galimybę vartotojui pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį. Elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai tinkami naudoti visoje savivaldybės teritorijoje.

6. Šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 10 metų, atsižvelgiant į šilumos ūkio plėtros priemones šiame ir šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytus tikslus ir uždavinius, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Šilumos ūkio specialieji planai privalo būti atnaujinti ne vėliau kaip per 15 mėnesių nuo šilumos ūkio plėtros priemonių patvirtinimo ar jų pakeitimų įsigaliojimo ir atitikti šiame ir šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytus tikslus ir uždavinius.

7. Jeigu savivaldybės institucija nesilaiko šiame įstatyme nustatytų įpareigojimų atnaujinti šilumos ūkio specialųjį planą arba jeigu tuo metu galiojantis šilumos ūkio specialusis planas ar teritorijų planavimo dokumentai neatitinka šilumos ūkio plėtros priemonių, specialieji planai ar teritorijų planavimo dokumentai taikomi tiek, kiek neprieštarauja šioms priemonėms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

8¹ straipsnis. Investicijos į šilumos ūkio priemonių ir šilumos ūkio specialiųjų planų įgyvendinimą

1. Energetikos ministerija teikia metodinę paramą šilumos ūkio specialiesiems planams parengti.

2. Šilumos ūkio priemonėms finansuoti ir specialiuosiuose šilumos ūkio planuose detalizuotiems šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo veiksams įgyvendinti gali būti skiriamos:

1) Europos Sąjungos paramos lėšos;

- 2) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų lėšos;
- 4) kitos lėšos, gautos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai privalo užtikrinti trūkstantį finansavimą šilumos ūkio priemonėms įgyvendinti. Jeigu savivaldybės ir (ar) šilumos tiekėjai neužtikrina šių priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais, Vyriausybė Energetikos ministerijos siūlymu teikia pasiūlymus savivaldybėms dėl šių priemonių įgyvendinimo, įskaitant pasiūlymus dėl papildomo finansavimo užsitikrinimo būdų, arba priima sprendimą dėl reikiamų finansinių investicijų, jų paskirstymo tvarkos ir būdo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

8² straipsnis. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas

1. Šilumos tiekėjas, siekdamas įgyvendinti šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones, parengia dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą ir teikia jį tvirtinti savivaldybės institucijai. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas atnaujinamas ne rečiau kaip kas 3 metus ir iki einamųjų metų spalio 1 dienos teikiamas savivaldybės institucijai tvirtinti.

2. Dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų plane nurodoma:

1) šilumos tiekimo sistemos plėtros ir modernizavimo planas, šilumos tiekimo sistemos plėtros perspektyvinės zonos;

2) kaštų ir naudos analize pagrįstos šilumos tiekimo sistemos plėtros planuojamos investicijos, įgyvendinimo terminai ir finansavimo šaltiniai;

3) energijos išteklių poreikio prognozės pagal kuro rūšis;

4) naujų šilumos gamybos įrenginių poreikis (galingumas (MW), prijungimo prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos vieta ir planuojama eksploatacijos pradžia), prioritetą teikiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį mažinančioms technologijoms;

5) energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir šilumos suvartojimo paklausos mažinimo planas;

6) šilumos tiekėjo teikiamų paslaugų plėtra ir šių paslaugų kokybės gerinimo planas;

7) poveikio rodikliais pagrįstos energijos nepriteklaus mažinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, šilumos tiekimo patikimumo ir konkurencijos didinimo priemonės;

8) galimi atsinaujinančių energijos išteklių, šilumos talpyklų, atliekinės šilumos panaudojimo šaltiniai ir jų integravimo būdai ir priemonės šilumos tiekimo sistemoje, jų vystymas, planuojamas ilguoju laikotarpiu.

3. Šilumos tiekėjai, bendradarbiaudami su jų veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje veiklą vykdančiu skirstomųjų tinklų operatoriumi, ne rečiau kaip kartą kas 3 metus privalo įvertinti galimybę panaudoti efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemą teikiant elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugas, kai tam panaudojamas elektros energijos paklausos valdymas, perteklinės elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kaupimas, taip pat įvertinti šių paslaugų teikimo ekonominę naudą. Šilumos tiekėjai, rengdami dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą, atsižvelgia į elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugų teikimo galimybių vertinimo rezultatus.

4. Šilumos tiekėjas, rengdamas ir atnaujindamas dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą, remdamasis turimais duomenimis, prognozuoja šilumos gamybos, tiekimo ir vartojimo apimtį.

5. Šilumos ūkio plėtros investicijų planas derinamas su šilumos tiekėjo valdyba, jeigu jos nėra, – su savivaldybės institucija.

6. Savivaldybės institucija išnagrinėja, ar dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų plane įvertinti investavimo poreikiai atitinka šilumos ūkio specialiojo plano tikslus ir priemones. Savivaldybės institucijos prašymu šilumos tiekėjas privalo per savivaldybės institucijos nustatytą protingą terminą koreguoti savo dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planą, jeigu jis nesuderintas su šilumos ūkio specialiuoju planu.

7. Šilumos tiekėjas savivaldybės institucijos patvirtintą šilumos ūkio plėtros investicijų planą viešai skelbia savo interneto svetainėje.

8. Savivaldybės institucija atlieka dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų plano įgyvendinimo stebėseną, kas 3 metus vertina jo vykdymą ir viešai savivaldybės interneto svetainėje paskelbia gautus rezultatus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

KETVIRTASIS SKIRSNIS ŠILUMOS IR KARŠTO VANDENS TIEKIMAS

9 straipsnis. Šilumos tiekimo organizavimas

1. Savivaldybės institucija, remdamasi šilumos ūkio specialiuoju planu, organizuoja šilumos tiekimą šilumos vartotojams pagal jų poreikius patalpoms šildyti ir karštam vandeniui ruošti.

2. Jeigu šilumos tiekėjo šilumos tiekimo licencijos galiojimas dėl šio įstatymo 30 straipsnyje nurodytų priežasčių yra sustabdytas ar panaikintas ir šis šilumos tiekėjas negali vykdyti šilumos tiekimo veiklos, savivaldybės institucija, užtikrindama saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams, nedelsdama Koncesijos įstatymo, Viešųjų pirkimų įstatymo ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nustatyta tvarka parenka naują šilumos tiekėją ir šio įstatymo vienuoliktajame skirsnyje nustatyta tvarka perduoda jam šilumos ūkio valdymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

10 straipsnis. Šilumos gamyba ir (ar) supirkimas

1. Šilumos tiekėjas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingą šilumos kiekį gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas nepriklausomas šilumos gamintojas, prognozuojamas šilumos kiekis ir (ar) šilumos gamybos pajėgumai, reikalingi šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, nustatomi ir (ar) superkami šilumos aukciono būdu. Šilumos aukciono būdu gaminama ir (ar) superkama šiluma ir (ar) nustatomi šilumos gamybos pajėgumai, kurių pagrįstos būtiniosios eksploatacinės pastoviosios, nusidėvėjimo sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža dengiamos Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis ir kurie atitinka kokybės, tiekimo patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Tarybos tvirtinamas šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašas (toliau – Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašas) ir nustatomos standartinės šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygos yra privalomi šilumos tiekėjams ir nepriklausomiems šilumos gamintojams, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše gali būti nustatytos skirtingos šilumos gamybos ir (ar) supirkimo sąlygos atskirose šilumos tiekimo sistemose, tačiau privaloma atsižvelgti į veiksmingos konkurencijos šilumos gamyboje užtikrinimo, atliekinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo šilumai gaminti skatinimo principus, šilumos gamybos pajėgumų užtikrinimą bei šilumos vartotojų teisę gauti šilumą pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis.

2. Jeigu šilumos tiekėjas atsisako supirkti nepriklausomo šilumos gamintojo šilumos aukcione pasiūlytą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią šilumą, gamintojas turi teisę apskųsti šį šilumos tiekėjo sprendimą Tarybai. Jeigu nepriklausomas šilumos gamintojas pažeidžia Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą ir (ar) šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas, šilumos tiekėjas turi teisę apskųsti nepriklausomo šilumos gamintojo veiksmus Tarybai. Nepriklausomo šilumos gamintojo ar šilumos tiekėjo skundus ikiteismine tvarka nagrinėja Taryba.

3. Nepriklausomų šilumos gamintojų ir (ar) šilumos tiekėjų šilumos gamybos pajėgumai, su kuriais šie dalyvauja šilumos aukcionuose, ir su šiais šilumos gamybos pajėgumais susijusios pagrįstos būtiniosios sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža priskiriami konkurencinei šilumos gamybos veiklai (toliau – konkurencinė šilumos gamybos veikla) ir šiai veiklai yra taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų:

1) šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros

energijos gamybos (kogeneracijos) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojama Europos Sąjungos finansine parama, Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinės plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija, kuri yra didesnė negu 10 procentų šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo kainos. Šiuo atveju šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai privaloma šilumos gamybos kainodara šio įstatymo nustatyta tvarka taikoma 5 metus nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos. Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai pradėjus taikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą šio įstatymo nustatyta tvarka, ji taikoma ir šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo turto perdavimo kitam asmeniui atveju iki privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pabaigos, tai yra 5 metus nuo privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo pradžios;

2) šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija yra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

3) šilumos aukciono dalyvio ir (ar) šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji suprantama pagal Konkurencijos įstatymą, grupė vienoje aprūpinimo šiluma sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio ir per praėjusius kalendorinius metus viršijo Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka apskaičiuotą ir viešai paskelbtą palyginamąjį šilumos pajamų lygį. Tokiu atveju privaloma šilumos gamybos kainodara taikoma 5 metus nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos.

4. Pasibaigus šio straipsnio 3 dalyje įtvirtintam šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veiklos reguliavimo laikotarpiui ir šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai tapus nereguliuojama, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos Šilumos kainų nustatymo metodikos nustatyta tvarka apskaičiuotas teigiamas šilumą parduodant šilumos aukciono būdu susidaręs faktiškai gautų pajamų ir leistinos gauti pajamų apimtys skirtumas, susidaręs iki konkurencinės šilumos gamybos veiklos reguliavimo laikotarpio pabaigos, kompensuojamas vartotojų naudai Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka. Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai tapus nereguliuojama, jis ir toliau privalo Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai teikti informaciją apie konkurencinės šilumos gamybos veiklos reguliavimo laikotarpiu gautas pajamas ir sąnaudas bei informaciją apie gražintą teigiamą šilumą parduodant šilumos aukciono būdu susidariusį faktiškai gautų pajamų ir leistinos gauti pajamų apimtys skirtumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

10¹ straipsnis. Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo šilumos aukciono būdu bendrieji principai

1. Iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos ir (ar) šilumos tiekėjų turimais šilumos gamybos įrenginiais gaminamos šilumos kiekis ir (ar) šilumos gamybos pajėgumai nustatomi šilumos aukciono, kurį organizuoja energijos išteklių biržos operatorius, būdu. Energijos išteklių biržos operatorius valdo, palaiko ir administruoja šilumos aukciono duomenų valdymo sistemą ir šilumos aukciono informacinę sistemą pagal Tarybos tvirtinamą šilumos aukciono reglamentą (toliau – Šilumos aukciono reglamentas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

2. Šilumos tiekėjai Tarybos nustatyta tvarka pateikia energijos išteklių biržos operatoriui prognozuojamą gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekį, reikalingą šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, ir kitą Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše numatytą informaciją. Šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamame šilumos aukcione ir teikia pasiūlymus dėl šilumos gamybos ir (ar) supirkimo ir, laimėję šilumos aukcioną, atsižvelgdami į aukciono rezultatus ir į šio straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas, gamina ir (ar) parduoda šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Trūkstamą šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos aukciono būdu, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.

3. Vadovaujantis šilumos aukciono rezultatais, šiluma gaminama ir (ar) superkama neviršijant aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikių ir atsižvelgiant į aprūpinimo šiluma sistemos technines galimybes, kaip numatyta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade ir Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše. Visais atvejais šiluma gaminama ir (ar) superkama už ne didesnę kainą, negu šilumos tiekėjo Tarybos nustatyta tvarka apskaičiuotos palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos.

4. Gaminant ir (ar) superkant šilumą, prioritetas teikiamas mažiausiai pasiūlytai kainai. Jeigu siūloma vienoda šilumos kaina, nustatoma ši prioritetų eilė:

- 1) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;
- 2) bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;
- 3) šilumos gamybos įrenginiai, naudojančys atsinaujinančius energijos išteklius arba deginantys atliekas;
- 4) pramonės įmonių įrenginių atliekinė šiluma;
- 5) didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai;
- 6) bendri šilumos ir elektros gamybos (kogeneracijos) įrenginiai;
- 7) iškastinio kuro katilinės.

5. Kai siūloma šilumos kaina ir šio straipsnio 4 dalyje numatyta prioriteto eilė vienodos, prioritetas teikiamas šilumos aukciono dalyviui, užtikrinančiam ilgesnį šilumos gamybos ir (ar) pardavimo laikotarpį.

6. Kai šilumos aukcione šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai pateikia vienodas šilumos kainas ir (ar) jie atitinka kitus vienodus šilumos aukciono reikalavimus, nustatytus Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše, iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos ir (ar) šilumos tiekėjų turimais šilumos gamybos įrenginiais gaminamos šilumos kiekis ir (ar) šilumos gamybos pajėgumų galia dalijami proporcingai pasiūlytiems šilumos kiekiams ir (ar) pasiūlytiems šilumos gamybos pajėgumams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

10² straipsnis. Atliekinės šilumos, išskyrus šilumą, pagamintą bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) būdu ir (ar) deginant komunalines atliekas, supirkimo ir panaudojimo bendrieji principai

1. Atliekinę šilumą generuojantys asmenys turi teisę tiekti atliekinę šilumą į šilumos tiekimo sistemą. Šilumos tiekėjas jam priklausančioje aprūpinimo šiluma sistemoje atliekinę šilumą superka ne šilumos aukciono būdu Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka, ne didesne kaip Tarybos nustatyta didžiausia leistina atliekinės šilumos supirkimo kaina, kuri nustatoma ne trumpesniai kaip vienu metų laikotarpiui. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje šiluma gaminama ir (ar) superkama aukciono būdu, šilumos tiekėjui šio įstatymo 10¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka energijos išteklių biržos operatoriui teikiant prognozuojamą gaminti ir (ar) supirkti šilumos kiekį, atliekinę šilumą generuojančių asmenų prognozuojamas patiekti šilumos kiekis atimamas iš vartotojų poreikiams patenkinti reikalingo šilumos kiekio.

2. Atliekinę šilumą tiekiantys įrenginiai prijungiami prie šilumos perdavimo tinklų naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjas savo lėšomis organizuoja atliekinę šilumą tiekiančio įrenginio prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų darbus. Šilumos tiekėjo ekonomiškai pagrįstos atliekinę šilumą tiekiančių įrenginių prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų sąnaudos įvertinamos Tarybos tvirtinamoje šilumos kainų nustatymo metodikoje (toliau – Šilumos kainų nustatymo metodika) nustatyta tvarka. Prie šilumos perdavimo tinklų prijungiami atliekinę šilumą generuojantys asmenys padengia ekonomiškai pagrįstas prijungimo sąnaudas viršijančias išlaidas. Atliekinę šilumą generuojančio asmens lėšomis įrengta šilumos tiekimo sistemos dalis yra šilumos tiekėjo nuosavybė.

3. Šilumos tiekėjas gali atsisakyti prijungti atliekinę šilumą tiekiantį įrenginį prie šilumos perdavimo tinklų ir supirkti atliekinę šilumą, jeigu atliekinę šilumą tiekiančio įrenginio prijungimas yra ekonomiškai arba techniškai nepagrįstas. Atliekinę šilumą tiekiančių įrenginių prijungimo prie šilumos perdavimo tinklo techniniai reikalavimai nustatomi nurodant prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygas.

4. Šilumos tiekėjas, sudaręs sąlygas savo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais atliekinę šilumą tiekiančiais įrenginiais tiekti atliekinę šilumą į šilumos tiekimo sistemą, turi teisę šią šilumą tiekti šilumos vartotojų poreikiams patenkinti.

5. Šiame straipsnyje nustatyti atliekinės šilumos supirkimo ir panaudojimo bendrieji principai *mutatis mutandis* taikomi ir atliekinę šilumą bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) būdu generuojantiems asmenims, kurių pagrindinė veikla nėra elektros energijos ir (ar) šilumos gamyba.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

11 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo vieta ir tiekimo–vartojimo riba tarp šilumos tiekėjo ir šilumos vartotojo

1. Šilumos ir karšto vandens tiekėjas atsako už sutartyse nustatytos kokybės šilumnešio pristatymą šilumos vartotojams iki tiekimo–vartojimo ribos. Sutartis su vartotoju turi atitikti Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vartojimo sutarčių sudarymą, nuostatas.

2. Šilumos pirkimo–pardavimo vieta ir tiekimo–vartojimo riba nustatomos šilumnešio vamzdynų vietoje, kurioje tiekėjo įrenginiai sujungti su vartotojo nuosavybės arba vartotojų bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais įrenginiais. Atsiskaitomieji apskaitos prietaisai įrengiami šilumos pirkimo–pardavimo vietoje. Jeigu nėra techninės galimybės atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus įrengti šilumos pirkimo–pardavimo vietoje, šilumos nuostolius atkarpose tarp šilumos pirkimo–pardavimo vietos ir apskaitos prietaiso apmoka vamzdynų savininkas. Sutartimis tiekimo–vartojimo riba gali būti nustatyta kitoje vietoje negu šilumos pirkimo–pardavimo vieta. Tokiu atveju vartotojo nuosavybės arba vartotojų bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais įrenginiais šilumos pristatymo iki tiekimo–vartojimo ribos papildomas sąnaudas apmoka šie vartotojai. Pirmenybė pasirinkti tiekimo–vartojimo ribą suteikiama buitiniam šilumos vartotojui.

3. Jeigu į pastatą pristatomas šilumnešis patenka ir į pastato patalpose įrengtus šildymo, vėdinimo ir (ar) karšto vandens prietaisus, šilumos tiekėjas turi teisę, pateikęs raštišką prašymą patalpų savininkams, patikrinti, ar nėra šilumnešio nutekėjimų bet kurioje pastato šildymo ir karšto vandens sistemos vietoje.

4. Šilumos tiekėjai įrengia vartotojo bute ar kitose patalpose:

1) šilumos skaitiklius, jeigu prie šilumos perdavimo tinklo prijungiamas naujas statomas pastatas;

2) šilumos skaitiklius, jeigu atkuriant ar pagerinant pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizines ir energines savybes yra rekonstruojamas, atnaujinamas (modernizuojamas) ar remontuojamas pastatas (jo dalis), kurio rekonstravimo, atnaujinimo (modernizavimo) ar remonto kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato atkuriamosios vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, ir gautas daugumos rekonstruojamo, atnaujinamo (modernizuojamo) ar remontuojamo pastato savininkų sutikimas įrengti šilumos skaitiklius;

3) šilumos skaitiklius arba daliklius, jeigu yra techninės galimybės ir vartotojai pageidauja.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

5. Už šio straipsnio 4 dalyje numatytų šilumos skaitiklių arba daliklių įrengimą ir eksploatavimą vartotojams, kuriems įrengti šilumos skaitikliai arba dalikliai, yra nustatomas atskiras mokestis. Šilumos skaitiklių arba daliklių aptarnavimo mokestį nustato savivaldybės taryba pagal Tarybos patvirtintą metodiką. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami atsiskaitomaisiais šilumos apskaitos prietaisais nustatytam šilumos kiekiui paskirstyti vartotojams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

6. Įvadinių atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytų apskaitos prietaisų rodmenis turi būti galima nuskaityti nuotoliniu būdu. Karšto vandens skaitikliai, šilumos skaitikliai ir dalikliai, kurių rodmenis galima nuskaityti nuotoliniu būdu, įrengiami visame pastate, jeigu tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai naudinga.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3018](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13235

12 straipsnis. Atsiskaitymas su šilumos tiekėju

1. Šilumos vartotojai atsiskaito su šilumos tiekėju už sunaudotą šilumą pagal šilumos pirkimo–pardavimo vietoje įrengtų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenis. Atsiskaitant už sunaudotą šilumą taikoma šilumos vartotojo pasirinkta šilumos vienanarė arba šilumos dvinarė kaina. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka šilumos tiekėjas privalo suteikti slaptažodį šilumos vartotojams, kad šie galėtų elektroninių ryšių priemonėmis susipažinti su šilumos pirkimo–pardavimo vietoje įrengtų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų rodmenimis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

2. Jeigu pastate yra daugiau kaip vienas šilumos vartotojas, visas pastate suvartotas šilumos kiekis paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį, išmatavus, įvertinus ar kitaip pagal Tarybos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus metodus nustačius, kokia visų vartotojų bendrai suvartoto šilumos kiekio dalis tenka tam šilumos vartotojui. Šių dalių matavimo, nustatymo ar įvertinimo metodą šilumos vartotojai pasirenka Civilinio kodekso nustatyta sprendimų priėmimo tvarka iš Tarybos rekomenduotų taikyti metodų. Kiti metodai gali būti taikomi tik suderinti su Taryba. Kol vartotojai pasirenka metodą, taikomas pastato šildymo ir karšto vandens sistemą bei įrengtus atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus atitinkantis metodas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

3. Atsiskaitymo dokumentas yra sąskaita už šilumą arba, savivaldybės institucijoms nustačius, mokesčio už šilumą pranešimas, kuris išrašomas buitiniams šilumos vartotojams (toliau kartu – sąskaita (mokėjimo pranešimas)). Buitiniam šilumos vartotojui išrašytoje sąskaitoje (mokėjimo pranešime) turi būti pateikta tiksli, aiški ir išsami informacija, kuria remdamasis šilumos tiekėjas apskaičiavo vartotojo mokesčio dydį už jo suvartotą šilumos kiekį patalpoms šildyti ir šilumos kiekį karštam vandeniui ruošti bei karšto vandens temperatūrai palaikyti. Pateiktos informacijos privalo pakakti, kad vartotojas galėtų patikrinti, ar teisingai jam apskaičiuoti mokesčiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

4. Šilumos vartotojams pateikiamos popierinės sąskaitos (mokėjimo pranešimai), išskyrus atvejus, kai vartotojas pageidauja gauti sąskaitas (mokėjimo pranešimus) elektroniniu būdu.

Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai teikia vartotojams sąskaitas (mokėjimo pranešimus) netaikydami papildomų mokesčių.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

5. Šilumos vartotojai daugiabučiuose namuose privalo apmokėti proporcingai daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų daliai bendrojoje dalinėje nuosavybėje šilumos tiekėjui už daugiabučio namo šilumos punkto, nuosavybės teise priklausančio šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui, remonto darbus (įskaitant medžiagas, atsargines dalis ir įrenginius) bei su tuo susijusias administracines sąnaudas, kurios nėra įskaičiuotos į šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) tarifą. Šilumos vartotojui išrašomoje sąskaitoje (mokėjimo pranešime) turi būti atskirai nurodytos darbų, medžiagų, atsarginių dalių ir įrenginių kainos, pagrįstos administracinės sąnaudos, šilumos vartotojui privalomos mokėti sumos, taip pat pateikta informacija apie galimybę daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkams įgyti bendrosios dalinės nuosavybės teisę į šilumos punktą šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

13 straipsnis. Šilumos tiekimo sezoniškumas

1. Šilumos vartotojai turi teisę nuspręsti dėl savo pastatų šildymo pradžios ir pabaigos nepažeidžiant nustatytų higienos normų, išskyrus savivaldybių institucijų nustatytas įstaigas, kurioms šildymo sezono pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybių institucijų sprendimais.

2. Jeigu šilumos vartotojai, turintys teisę nuspręsti dėl savo pastatų šildymo pradžios ir pabaigos, nusprendė pradėti arba baigti savo pastatų šildymą kitu laiku, negu savivaldybių institucijų nustatyta šildymo sezono pradžia ar pabaiga, jie apie savo sprendimą energetikos ministro patvirtintose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatyta tvarka praneša šilumos tiekėjui, o šis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas sprendimą įgyvendina.

3. Šildymo sezono laikotarpiu šilumnešis privalo būti tiekiamas daugiabučio namo butams ir kitoms patalpoms šildyti. Butai ir kitos patalpos daugiabučiame name privalo būti šildomi, jeigu tam neprieštarauja dauguma to namo butų savininkų, neturinčių įsiskolinimų šilumos tiekėjui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

14 straipsnis. Šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo sustabdymas įsiskolinusiems šilumos vartotojams

1. Šilumos vartotojui, neapmokėjusiam sąskaitos (mokėjimo pranešimo) daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo vėliausios leistinos sąskaitos (mokėjimo pranešimo) apmokėjimo dienos, (įsiskolinusiam vartotojui) šilumos tiekėjas turi teisę sutartyse nustatyta tvarka sustabdyti šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo šildymo ir (ar) karšto vandens prietaisus. Daugiabučiame name leidžiama sustabdyti tik karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo karšto vandens prietaisus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

2. Sutartyse nustatoma šilumos tiekėjo prievolė ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki numatomos šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo sustabdymo datos raštu įspėti įsiskolinusį vartotoją.

3. Šilumos tiekėjo išlaidas, susijusias su šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymo atnaujinimu, apmoka vartotojas.

15 straipsnis. Karšto vandens tiekimo daugiabučiuose namuose organizavimas

1. Vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo

karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Pasirinktas karšto vandens tiekėjas įrengia vartotojo suvartojamo karšto vandens atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus, sudaro sutartis ir perka karštam vandeniui ruošti reikalingą geriamąjį vandenį bei šilumą ar kitą energiją iš atitinkamų tiekėjų. Nupirkto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Nupirkto šilumos ar kitos energijos kiekis nustatomas pagal šilumos ar kitos energijos tiekėjo įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso rodmenis, o jeigu jo nėra arba jis sugedęs, – pagal Tarybos patvirtintas normas. Vartotojams parduodamo karšto vandens kiekis nustatomas pagal vartotojų patalpose esančių atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis. Karšto vandens kaina, pranešimų apie suvartotą karštą vandenį pateikimo ir mokesčio už karštą vandenį apmokėjimo tvarka nustatoma karšto vandens tiekėjo ir vartotojo sutartyje. Nustatant mokesčius už karštą vandenį, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis gali būti priskirtas ir išdalijamas apmokėti vartotojams tik tuo atveju, jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievolės sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name. Tuo atveju, kai daugiabučio namo vartotojai karšto vandens tiekėju pasirenka šilumos tiekėją, šilumos tiekėjas privalo su šio namo vartotojais sudaryti karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

1¹. Geriamojo vandens atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų, įrengtų prieš karšto vandens ruošimo įrenginį, rodmenis turi būti galima nuskaityti nuotoliniu būdu.

2. Kol vartotojai pasirenka karšto vandens tiekėją arba apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas. Karšto vandens apskaitos prietaisus daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose įrengia, prižiūri ir jų patikrą atlieka karšto vandens tiekėjas, jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytose karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose sutartyse nenumatyta kitaip.

3. Savivaldybės taryba pagal Tarybos patvirtintą metodiką nustato atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

4. Karšto vandens temperatūra, slėgis ir higienos rodikliai turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus. Šilumos, karšto vandens tiekėjų ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo tarpusavio santykiai, kompetencija, teisės ir pareigos karšto vandens tiekimo srityje nustatomos energetikos ministro tvirtinamose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse.

5. Karšto vandens, naudojamo buities reikmėms, visuomenės sveikatos saugos reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

16 straipsnis. Atsakomybė už atsiskaitomuosius šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisus

1. Šilumos tiekėjas savo lėšomis įrengia atsiskaitomuosius šilumos apskaitos prietaisus, užtikrina jų tinkamą techninę būklę, nustatytą matavimų tikslumą ir organizuoja patikrą.

2. Daugiabučiuose namuose atsiskaitomieji šilumos apskaitos prietaisai įrengiami šilumos pirkimo–pardavimo vietoje.

3. Daugiabučiuose namuose, jeigu yra techninės galimybės ir vartotojai pageidauja, šilumos tiekėjai įrengia vartotojo bute ar kitose patalpose šilumos skaitiklius arba daliklius. Šiems vartotojams yra taikomas šio įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje numatytas atskiras mokestis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486

4. Karšto vandens tiekėjas arba šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatytu atveju esamas tiekėjas įrengia vartotojo bute ar kitose patalpose karšto vandens apskaitos prietaisus tiekimo–vartojimo ribos vietoje. Šių apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros sąnaudos įtraukiamos į karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokestį. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami atsiskaityti su karšto vandens tiekėjais už karštam vandeniui paruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį, taip pat šilumos kiekiui, suvartotam su karštu vandeniu, paskirstyti buitiniams šilumos vartotojams.

5. Atsiskaitomieji šilumos ir karšto vandens apskaitos, taip pat pristatomo į pastato šilumos punktą šilumnešio parametrus registruojantys prietaisai yra valstybinės metrologinės matavimo priemonių kontrolės objektas. Šių prietaisų patikros terminus kontroliuoja Lietuvos metrologijos inspekcija.

6. Sutartyse nustatomos sąlygos šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo arba šilumos ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo įgaliotiems asmenims įstatymų nustatyta tvarka patekti į šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojui priklausančias patalpas, kad jie galėtų prižiūrėti ir patikrinti atsiskaitomuosius šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisus.

17 straipsnis. Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams turi būti užtikrintos techninės nenutrūkstamo šilumos tiekimo galimybės, kai laikinai neįmanoma naudotis pagrindine aprūpinimo šiluma sistema. Nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma užtikrinamas šilumos vartotojo įrenginius prijungiant atskirais įvadais prie techninių sutrikimų atvejais nepriklausomų šilumos perdavimo tinklo dalių arba pastatant rezervinį šilumos įrenginį. Kai įrengiamas rezervinis šilumos įrenginys, nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai laikomi naudojančiais aprūpinimo šiluma sistemą ir rezervinį šilumos įrenginį. Jeigu nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai naudojami aprūpinimo šiluma sistema tik kaip rezervine, jiems atsiskaitant su šilumos tiekėju taikoma šilumos dvinarė kaina, apskaičiuojama pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką ir taikoma rezervinės šilumos galios užtikrinimo paslaugos teikimo sutartyje nustatytai rezervuojamai galiai. Sveikatos apsaugos ministras nustato sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms būtinas rezervinis šilumos įrenginys, sąrašą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

18 straipsnis. Šilumos tiekimo nutraukimas

1. Šilumos tiekėjas gali nutraukti šilumos tiekimą tik suderinęs su šilumos vartotojais bei savivaldybe, išskyrus atvejus, kai Taryba nustato tokius vartotojo įrenginių trūkumus, dėl kurių gresia avarija ar kyla pavojus žmonių gyvybei ar saugumui. Šilumos tiekėjas apie suderintą su vartotojais bei savivaldybe numatomą nutraukti šilumos tiekimą praneša suinteresuotiems šilumos vartotojams ir savivaldybei ne vėliau kaip prieš 18 mėnesių iki šilumos tiekimo numatomo nutraukimo datos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

2. Šilumos tiekėjas su savivaldybe organizuoja naują, su suinteresuotais šilumos vartotojais suderintą jų pastatų šildymo būdą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

PENKTASIS SKIRSNIS SUTARTYS SU ŠILUMOS VARTOTOJAIS

19 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių standartinės sąlygos

1. Šilumos pirkimo–pardavimo sutartys sudaromos ar keičiamos laikantis standartinių sąlygų.

2. Standartinės sąlygos galioja šilumos pirkimo–pardavimo sutartims tiek, kiek jos neprieštarauja šalių individualiai aptartoms sąlygoms ir imperatyvioms įstatymų nuostatom. Individualiai aptartos sąlygos negali pažeisti vartotojų teisių ir interesų.

3. Šilumos pirkimo–pardavimo sutartyse turi būti šios privalomosios sąlygos:

- 1) tiekiamos šilumos kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai;
- 2) šilumos tiekimo režimas ir sąlygos;
- 3) šilumos kaina arba kainos formulė, arba kainos nustatymo tvarka;
- 4) vartotojo atsiskaitymo už suvartotą šilumą tvarka;
- 5) šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą;
- 6) pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka;
- 7) sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka.

4. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių standartinės sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija ir paskelbia Teisės aktų registre. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais šilumos vartotojais standartinės sąlygas tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, suderinusi su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba), ir paskelbia Teisės aktų registre.

5. Jeigu daugiabučio namo butų savininkai nenusprendžia dėl šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių sudarymo pagal individualiai aptartas sąlygas, laikinai, kol bus sudarytos tokios sutartys, tiekėjų ir vartotojų tarpusavio santykiai grindžiami pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių su buitinais šilumos vartotojais standartinės sąlygas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2339](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6667 (2012-11-15)

20 straipsnis. Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra

1. Prie šilumos tiekimo sistemos prijungtas daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias butų ir kitų patalpų savininkams, taip pat šilumos punktus, tiek nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, tiek butų ir kitų patalpų savininkams, turi prižiūrėti (eksploatuoti) pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). Teisę reguliuoti (nuotoliniu būdu ar kitaip daryti įtaką) namo šilumos punkto įrenginių darbą, laikydamasis nustatytų higienos normų, turi tik pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) arba atitinkamą kvalifikaciją turintys daugiabučio namo bendrijos atstovas ar daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų išrinktas jų įgaliotas atstovas. Daugiabučio namo šilumos punktus, nuosavybės teise priklausančius šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui ar tretiesiems asmenims, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) prižiūri (eksploatuoja) ir prireikus informuoja šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjus ar trečiuosius asmenis apie jiems nuosavybės teise priklausančių šilumos punktų įrenginių techninę būklę ir jų atitiktį teisės aktuose nustatytiems daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų privalomiesiems reikalavimams šio įstatymo pagrindu, nesudarydamas atskirų sutarčių su šilumos punktų savininkais. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) savo prievoles vykdo atsižvelgdamas į šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojų interesus. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją (eksploatuotoją) Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka pasirenka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai arba, jeigu šie nepriima sprendimo, bendrojo naudojimo objektų valdytojas. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) sutartį su pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoju (eksploatuotoju) sudaro daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas privalo pateikti pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojui (eksploatuotojui) daugiabučio namo šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentus, numatytus energetikos ministro tvirtinamose šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklėse. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų veikimo, priežiūros ir naudojimo dokumentai yra neatskiriama daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sutarties dalis. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis atestatu reguliuojama veikla arba perduoti jiems šią teisę pagal sutartį, arba kitaip pavesti vykdyti šią veiklą. Kai pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) yra bendrija, ji gali pirkti atskirus darbus ar paslaugas iš subjekto,

turinčių reikiamą kompetenciją, technines priemones ir gebėjimus. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas ir (ar) šilumos tiekėjas gali būti pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas). Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai ar tretieji asmenys turi organizuoti ir (ar) atlikti jiems nuosavybės teise priklausančių šilumos punktų įrenginių remonto darbus, už kuriuos nėra atsakingas pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) ir kurie nėra įtraukti į šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) tarifą, šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

2. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal faktinį šilumos energijos suvartojimą pastate skaičiuoja santykinius šilumos sunaudojimo pastato šildymui, cirkuliacijai ir karštam vandeniui ruošti rodiklius, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta skaičiavimo metodika, analizuoja gautus duomenis, teikia ataskaitas pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) rengia pasiūlymus dėl šilumos energijos taupymo priemonių įgyvendinimo ir teikia juos pastato savininkui ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui. Pastato savininkas ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas nustato būtinas pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Šioms priemonėms įgyvendinti gali būti naudojamos daugiabučio namo bendraturčių kaupiamosios lėšos.

3. Daugiabučių namų ar kitos paskirties pastatų bendrojo naudojimo objektų valdytojas kontroliuoja pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veiklą ir pasirengimą naujam šildymo sezonui pagal energetikos ministro tvirtinamose Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėse jiems priskirtą kompetenciją. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) sudaro ir kartu su daugiabučių namų ar kitos paskirties pastatų bendrojo naudojimo objektų valdytoju pasirašo pastato parengties naujam šildymo sezonui aktą ir jo kopiją pateikia šilumos tiekėjui. Ginčus tarp šio proceso dalyvių sprendžia Taryba.

4. Jeigu butų savininkai nenusprendžia, kokį šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją pasirinkti, ir dėl to nesudaroma šios sistemos priežiūros sutartis, laikinai, kol toks prižiūrėtojas bus pasirinktas, šildymo ir karšto vandens sistemą prižiūri esamas prižiūrėtojas. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros sutartys ir šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo–pardavimo sutartys sudaromos atskirai.

5. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra atliekama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų periodinius patikrinimus dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams atlieka Taryba. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų tikrinimų dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams tvarką ir formą nustato Taryba. Gavusi skundą dėl daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų netinkamo eksploatavimo ir (ar) parengimo šildymo sezonui, Taryba savo nustatyta tvarka gali atlikti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimą dėl jų atitikties teisės aktuose nustatytiems reikalavimams. Nustačiusi neatitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, Taryba įpareigoja pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtoją (eksploatuotoją) pašalinti jos nustatytą daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų reikalavimų neatitiktis. Už šių įpareigojimų nevykdymą Taryba pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojui (eksploatuotojui) gali taikyti sankcijas Energetikos įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai dėl įpareigojimų vykdymo nebuvo gautas daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų pritarimas dėl reikalingų veiksmų atlikimo ir finansavimo.

6. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdytojų veiklą įgyvendinant organizacines ir technines priemones, taikomas siekiant užtikrinti daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų privalomuosius reikalavimus, kontroliuoja savivaldybių institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas su šilumos tiekėju sudaro šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį, su karšto vandens tiekėju – karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartį. Kol sutarties šalys sudaro individualias sutartis, šilumos tiekėjo ir (ar) karšto vandens tiekėjo ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo tarpusavio santykius reglamentuoja šilumos pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutarties standartinės sąlygos ir karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutarties standartinės sąlygos, kurias nustato šilumos tiekėjas. Kai šilumos tiekėjas ir (ar) karšto vandens tiekėjas yra ir pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas, šilumos

pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartis ir (ar) karšto vandens pristatymo buitiniams šilumos vartotojams sutartis nesudaroma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGA

21 straipsnis. Ginčų sprendimas ne teismo tvarka. Skundų nagrinėjimas

1. Vartotojų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų (eksploatuotojų) ginčai nagrinėjami Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

2. Asmenų skundus dėl šilumos ir karšto vandens tiekimo organizavimo, dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tarifų nustatymo, dėl bendrojo naudojimo objektų administratorių įgaliojimų, administruojant pastato bendrojo naudojimo objektus ir įgyvendinant kitas teises, susijusias su bendrojo naudojimo objektų valdymu ir naudojimu, nagrinėja savivaldybės vykdomoji institucija. Kitus asmenų skundus nagrinėja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Taryba Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

TAR pastaba. Iki 2015 m. gruodžio 31 d. pradėti nagrinėti vartotojų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojų (eksploatuotojų) ginčai, taip pat asmenų skundai baigiami nagrinėti ir sprendimai dėl jų priimami ir vykdomi vadovaujantis iki 2015 m. gruodžio 31 d. galiojusiu teisės aktų nuostatomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2092](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19370

22 straipsnis. Vartotojų informavimas

1. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai informuoja vartotojus apie teikiamas paslaugas, paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų kainas, prijungimo prie sistemų kainas bei sąlygas ir numatomus sutarčių sąlygų pakeitimus.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai ir šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyti nepriklausomi šilumos gamintojai kiekvienais metais viešai informuoja vartotojus apie nustatytą šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinį lygį (toliau – šilumos pajamų bazinis lygis), šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio pastoviąją dalį (toliau – šilumos pajamų lygio pastovioji dalis) ir šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų bazinio lygio kintamąją dalį (toliau – šilumos pajamų lygio kintamoji dalis) bei karšto vandens kainos dedamąsias. Šilumos pajamų bazinis lygis, šilumos pajamų lygio pastovioji dalis, šilumos pajamų lygio kintamoji dalis ir karšto vandens kainos dedamosios įsigalioja nuo kito mėnesio pirmosios dienos.

3. Keičiantis šilumos ir (ar) karšto vandens kainoms, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjai iki einamojo mėnesio 25 dienos viešai informuoja vartotojus, savivaldybės institucijas ir Tarybą apie apskaičiuotas šilumos ir karšto vandens kainas. Šilumos ir karšto vandens kainos įsigalioja nuo kito mėnesio pirmosios dienos.

4. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų informacija apie metinius finansinius ir veiklos rodiklius, veiklos sąnaudas, sistemų eksploatavimą, modernizavimą, plėtrą, investicijas yra vieša. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjų ir šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytų nepriklausomų šilumos gamintojų informacija apie šilumos pajamų bazinį lygį, šilumos pajamų lygio pastoviąją dalį ir šilumos pajamų lygio kintamąją dalį, kainų ir tarifų struktūrą, paslaugų teikimo sąlygas yra vieša.

5. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) informacija apie jo veiklos pajamas, sąnaudas, sistemų eksploatavimą, kainas ir tarifus, jų struktūrą, paslaugų teikimo sąlygas, taip pat pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo)

ketvirtiniai ir metiniai finansiniai-balansiniai rodikliai, investicijų dydžiai, duomenys apie investuotojus, darbuotojų skaičių yra vieši ir turi būti skelbiami energetikos ministro nustatyta tvarka.

6. Informacija apie šilumos tiekimo sistemos energinį naudingumą ir atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį šilumos tiekimo sistemose turi būti vieną kartą per metus (už praėjusius kalendorinius metus) iki gegužės 1 dienos viešai skelbiama šilumos tiekėjų interneto svetainėje, taip pat, jeigu šilumos vartotojai pageidauja, papildomai nurodoma vartotojams teikiamose sąskaitose (mokėjimo pranešimuose).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

SEPTINTASIS SKIRSNIS DAUGIABUČIŲ NAMŲ ŠILDYMAS

23 straipsnis. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomieji reikalavimai

1. Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemos privalo atitikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų privalomuosius reikalavimus.

2. Šilumos tiekėjas ir (arba) daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas) pagal kompetenciją raštu informuoja daugiabučio namo savininkus, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytoją ir Tarybą apie daugiabučius namus, kurių šildymo ir karšto vandens sistemos neatitinka daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų privalomųjų reikalavimų. Pagal gautą informaciją darbus šiems reikalavimams užtikrinti pagal kompetenciją atlieka daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas), o kitų darbų atitiktą daugiabučio namo šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų privalomiesiems reikalavimams užtikrina daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas ne vėliau kaip per ketverius metus nuo pranešimo apie daugiabučio namo šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų privalomųjų reikalavimų neatitiktį gavimo dienos. Šių darbų išlaidas apmoka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai pagal Civilinio kodekso 4.82 straipsnio 3 dalies nuostatas. Šių darbų išlaidoms kompensuoti teikiama valstybės parama pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą.

3. Kai šilumos punkto savininkas yra šilumos tiekėjas, darbus daugiabučio namo šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų privalomiesiems reikalavimams užtikrinti, už kurių atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka nėra atsakingas daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojas (eksploatuotojas), atlieka šilumos tiekėjas šio įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatytomis sąlygomis. Darbų išlaidas apmoka butų ir kitų patalpų savininkai pagal Civilinio kodekso 4.82 straipsnio 3 dalies nuostatas. Šių darbų išlaidoms kompensuoti teikiama valstybės parama pagal Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą.

4. Taryba ne teismo tvarka, vadovaudamasi savo patvirtintomis ginčų nagrinėjimo taisyklėmis, sprendžia ginčus, kilusius tarp pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo (eksploatuotojo), šilumos tiekėjo, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo, dėl pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemų atitikties daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomiesiems reikalavimams užtikrinimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1298](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14926

24 straipsnis. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai

1. Daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginius valdo, naudoja ir jais disponuoja bendrosios nuosavybės teise.

2. Jeigu daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginių bendrosios nuosavybės teise nevaldo, bendroji nuosavybės teisė gali būti įgyjama:

1) Civilinio kodekso nustatyta daiktų pirkimo-pardavimo išsimokėtinai tvarka išsiperkant renovuotų šilumos punktų įrenginius iš trečiųjų asmenų pagal įrenginių likutinę vertę;

2) įsigyjant (įsirengiant) šilumos punkto įrenginius finansinės nuomos (lizingo) sutarties pagrindu;

3) kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

3. Jeigu daugiabučio namo butų ir patalpų savininkai šilumos punkto įrenginių bendrosios nuosavybės teise nevaldo, vykdant daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą ir (ar) atnaujinant (modernizuojant) ar keičiant šilumos punkto įrenginius, ir (ar) pastato šildymo ir karšto vandens sistemą, išmontuoti šilumos punkto įrenginiai priėmimo–perdavimo aktu grąžinami šilumos punkto savininkui, netaikant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, jeigu šilumos punkto įrenginių keitimas yra numatytas daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų plane arba įgyvendinant daugiabučio namo vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo projektą, vietoj šių įrenginių sumontuojant daugiabučio namo butų ir patalpų savininkų nuosavybės teise valdomus šilumos punkto įrenginius, pasinaudojant valstybės parama.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1298](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14926

25 straipsnis. Apmokėjimas už daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpų šildymą

1. Daugiabučio namo buto ir (ar) kitų patalpų savininkas apmoka jam tenkančią dalį šilumos, suvartotos daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpoms šildyti, nesvarbu, kokiū būdu šildomos jam priklausančios patalpos.

2. Daugiabučio namo butų ir (ar) kitų patalpų savininkui netaikomas apmokėjimas už daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpų šildymą, kai šilumos tiekimas daugumos savininkų sutikimu bendrojo naudojimo patalpose yra nutrauktas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1346](#), 2014-11-20, paskelbta TAR 2014-12-01, i. k. 2014-18286

26 straipsnis. Šilumos tiekėjo, šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo teisė patekti į butų ir kitų patalpų savininkams priklausančias patalpas

1. Šilumos tiekėjo, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo įgalioti atstovai turi teisę, ne vėliau kaip prieš 24 valandas pateikę raštišką prašymą buto ir (ar) kitų patalpų savininkui, patekti į savininkui priklausančias patalpas, kad galėtų apžiūrėti ar remontuoti šildymo ir karšto vandens sistemą ar apskaitos prietaisus, taip pat sustabdyti karšto vandens tiekimą įsiskolinusiam savininkui.

2. Jeigu butų ir (ar) kitų patalpų savininkai atsisako įleisti šilumos tiekėjo, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojo arba karšto vandens tiekėjo įgaliotus atstovus pagal jų pateiktą raštišką prašymą į savininkams priklausančias patalpas, šilumos tiekėjas, namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas arba karšto vandens tiekėjas, pagal energetikos ministro patvirtintas šilumos tiekimo ir vartojimo taisykles įforminę savininkų atsisakymą, turi teisę šių patalpų savininkų suvartotą šilumos ir karšto vandens kiekį nustatyti pagal tokiems atvejams Tarybos nustatytą metodiką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

27 straipsnis. Šilumos vartotojo daugiabučiame name teisės ir pareigos

1. Šilumos vartotojas daugiabučiame name turi teisę:

1) kartu su kitais namo butų ir kitų patalpų savininkais įstatymų nustatyta tvarka įsteigti daugiabučio namo savininkų bendriją arba sudaryti jungtinės veiklos sutartį dėl pastato šildymo ir karšto vandens sistemos bei kitų bendrojo naudojimo objektų valdymo;

2) kartu su kitais namo butų ir kitų patalpų savininkais nuspręsti pakeisti viso pastato, jo sekcijos ar bloko šildymo būdą;

3) reikalauti iš šilumos ir karšto vandens tiekėjų ir sistemų prižiūrėtojų atlyginti nuostolius, jeigu šilumos tiekėjas ar prižiūrėtojai neužtikrina šilumos ir (ar) karšto vandens bei teikiamų paslaugų kokybės reikalavimų.

2. Šilumos vartotojai turi ir kitas teisės aktų nustatytas teises.

3. Šilumos vartotojai daugiabučiuose namuose privalo apmokėti jiems tenkančią dalį išlaidų, susijusių su namo šildymo ir karšto vandens sistemos rekonstravimu, kad ji atitiktų privalomuosius reikalavimus.

4. Jei sutartimis nenustatyta kitaip, sprendimus dėl tiekiamos šilumos kiekio daugiabučiuose namuose, kiek tai neprieštarauja teisės aktų nustatytiems reikalavimams, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas (eksploatuotojas) priima atsižvelgdamas į neįsiskolinusių šilumos vartotojų prašymus.

5. Jei daugiabučio namo savininkai nesusitaria kitaip, šildymas daugiabučiuose namuose reguliuojamas taip, kad atitiktų teisės aktų nustatytas higienos normas butuose, kurie atitinka su šilumos taupymu susijusius statybos techninius reikalavimus ir kuriuose įgyvendinamos įprastos šilumos taupymo priemonės.

6. Įgyvendinant šiame ir kituose šio įstatymo straipsniuose numatytas buitinių šilumos ir karšto vandens vartotojų teises bei pareigas dėl apsirūpinimo energija (šiluma ir karštu vandeniu), pastato šildymo bei karšto vandens sistemos valdymo ir naudojimo sprendimai priimami *mutatis mutandis* Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta sprendimų priėmimo tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

28 straipsnis. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo teisės, pareigos ir atsakomybė buitiam šilumos vartotojui

1. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas privalo parduoti buitiam šilumos vartotojui sutartyje numatytą šilumos ir (ar) karšto vandens kiekį laikydamasis šalių suderinto šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo režimo. Pateiktos ir suvartotos šilumos ir (ar) karšto vandens kiekis nustatomas pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba kitu sutartyje nurodytu būdu.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas privalo užtikrinti:

1) šilumos ir (ar) karšto vandens perdavimo tinklų techninę būklę, atitinkančią teisės aktų reikalavimus;

2) atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų techninę būklę, atitinkančią teisės aktų reikalavimus;

3) šilumos ir (ar) karšto vandens kokybę, nustatytą sutartimis ir atitinkančią teisės aktų reikalavimus, iki tiekimo–vartojimo ribos;

4) saugų, patikimą ir ekonomišką daugiabučio namo šilumos punkto įrenginių, nuosavybės teise priklausančių šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui, darbą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, *paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315*

3. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas statinio projekte (ar jo dalyje) nurodytoje vietoje įrengia atsiskaitomuosius šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisus.

4. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti dėl nekokybiškos šilumos ir (ar) karšto vandens buitiam šilumos vartotojui atsiradusią žalą.

5. Šilumos ir karšto vandens tiekėjas gali nuskaityti šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis teisės aktų reikalavimus atitinkančiu nuotoliniu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, *Žin.*, 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ŠILUMOS VARTOTOJŲ ĮRENGINIŲ ATJUNGIMAS NUO ŠILUMOS TIEKIMO SISTEMOS. ŠILUMOS PERDAVIMO TINKLŲ REKONSTRAVIMAS AR PERKĖLIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, *paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541*

29 straipsnis. Šilumos pirkimo–pardavimo sutarčių nutraukimas vartotojo iniciatyva

1. Šilumos vartotojas, pakeitęs buto (butų), kitų patalpų šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį.

Buto (butų) ir kitų patalpų šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka remontuojant pastatą.

2. Kai pakeičiamas viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, to pastato butų ir kitų patalpų savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys laikomos nutrauktomis nuo statybos užbaigimo akto surašymo momento.

3. Kai pakeičiamas ne viso pastato šildymo ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdas, nuo statybos užbaigimo akto surašymo momento laikomos nutrauktomis to pastato butų ir kitų patalpų, kurių šildymo būdas pakeistas, savininkų ir šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo sutartys. Šių butų ir kitų patalpų savininkai:

1) vadovaudamiesi Tarybos nustatytais metodais, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjams kiekvieną mėnesį apmoka už jiems tenkančią pastato bendrosioms reikmėms sunaudotos šilumos dalį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

2) atlygina dėl šildymo būdo keitimo atsiradusias pastato remonto ir (ar) pastato šilumos įrenginių rekonstravimo, techninių sprendimų, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos balansavimo, pastato šildymo ir karšto vandens sistemos dokumentų pakeitimo išlaidas.

4. Šilumos vartotojai turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos, jeigu ji neatitinka efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kriterijų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje, ir šilumos ūkio specialiajame plane nėra numatyta iki 2025 m. gruodžio 31 d. jų pasiekti, ir šilumos vartotojai pastato energinio naudingumo sertifikatu gali pagrįsti, kad numatytas pastato apsirūpinimo šiluma ir (ar) karštu vandeniu iš atsinaujinančių išteklių energijos būdas užtikrins ne mažiau kaip 20 procentų didesnę šilumos tiekimo sistemos energinį naudingumą. Kai šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutarties nutraukimas yra susijęs su šilumos vartotojų įrenginių atjungimu nuo šilumos tiekimo sistemos, šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį nutraukti galima tik tuo atveju, jeigu šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui kompensuojamos išlaidos, tiesiogiai patirtos dėl fizinio atjungimo, ir neamortizuota turto dalis (likutinė vertė), reikalinga šilumai ir (ar) karštam vandeniui vartotojui tiekti. Daugiabučio namo šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka remontuojant pastatą

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta teise gali pasinaudoti pastato savininkai, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai, visų savininkų balsų dauguma priėmę sprendimą nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2701](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26480

29¹ straipsnis. Šilumos perdavimo tinklų rekonstravimas ar perkėlimas asmenų pageidavimu

Asmuo, pageidaujantis rekonstruoti ar perkelti šilumos tiekėjo valdomus šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, kliudančius statinių statybai ar dėl kitų priežasčių, turi teisę energetikos ministro nustatyta tvarka, suderinęs su šilumos tiekėju, rekonstruoti ar perkelti šiuos šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius ir organizuoti jų rekonstravimo ar perkėlimo darbus. Šiuo atveju asmuo, kuris pageidauja rekonstruoti ar perkelti šilumos perdavimo tinklus ir (ar) jų priklausinius, apmoka 100 procentų šilumos perdavimo tinklų ir (ar) jų

priklausinių rekonstravimo ar perkėlimo sąnaudų. Rekonstruotų ar perkeltų šilumos perdavimo tinklų ir jų priklausinių nuosavybė nekeičiama.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

DEVINTASIS SKIRSNIS LICENCIJOS IR LEIDIMAI

30 straipsnis. Veiklos licencijavimas šilumos ūkio sektoriuje

1. Šilumos tiekėjas privalo turėti šilumos tiekimo licenciją.

2. Licencijų išdavimo tvarką ir taisykles tvirtina Vyriausybė. Licencijas šilumos tiekėjui, tiekiančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, atsižvelgdama į savivaldybės institucijos rekomendacijas, išduoda, jų galiojimą sustabdo, panaikina ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Taryba. Licencijas mažiau šilumos tiekiančiam tiekėjui išduoda, sustabdo, panaikina ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja savivaldybės institucija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

3. Asmenims, norintiems verstis šilumos tiekimo veikla, licencijos šiai veiklai išduodamos vadovaujantis veiklos saugumo, patikimumo, efektyvumo ir nediskriminavimo principais.

4. Licencijos šilumos tiekimo veiklai išduodamos neterminuotam laikui tik vienam asmeniui tam tikroje nustatytoje teritorijoje.

5. Licencijos šilumos tiekimo veiklai išduodamos asmenims, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

1) turi nuosavybės teisę ar teisėtai valdo šilumos gamybos įrenginius ir (ar) šilumos perdavimo tinklus;

2) neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybės biudžetui ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai įmonei mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestiniai ginčai), ir įmonė nėra skolinga Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

3) turi pakankamus technologinius, vadybinius ir finansinius pajėgumus, leidžiančius vykdyti licencijuojamos veiklos sąlygas.

6. Licenciją išduodanti institucija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos privalo išduoti ar pakeisti licenciją arba pateikti asmeniui, pateikusiam prašymą, motyvuotą rašytinį atsakymą tai daryti. Jeigu pateikti ne visi duomenys ar dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ar dokumentų pateikimo dienos.

7. Licenciją išduodanti institucija, nustačiusi licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi pažeidimą arba paaiškėjęs, kad prašyme išduoti licenciją pateikti klaidingi duomenys, raštu per 5 darbo dienas įspėja apie tai licenciją turintį asmenį ir nurodo laiką, per kurį jis turi pašalinti nustatytus pažeidimus.

8. Licencijos galiojimas Vyriausybės nustatyta tvarka sustabdomas, jeigu per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą licencijos turėtojas nepašalina įspėjimo pranešime nurodytų pažeidimų.

9. Jei asmuo pateikia dokumentus, įrodančius, kad trūkumai (pažeidimai), nurodyti šio straipsnio 7 dalyje, pašalinti, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų pateikimo dienos, licenciją išduodančios institucijos sprendimu licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

10. Jeigu į tinkamai pateiktą prašymą išduoti licenciją ar panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą neatsakoma per šiame įstatyme nustatytus terminus, laikoma, kad sprendimas dėl licencijos išdavimo ar licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo priimtas, išskyrus atvejus, kai vyksta teisminiai ginčai su trečiaisiais asmenimis dėl licencijuojamos veiklos sąlygų (teritorijos) ar kitų priežasčių, pateisinamų svarbiais visuomenės interesais, ir pareiškėjas apie tai yra informuotas licencijų išdavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

11. Licencijos galiojimas Vyriausybės nustatyta tvarka panaikinamas licenciją išduodančios institucijos sprendimu, jeigu:

1) teisės aktų nustatyta tvarka įrodoma, kad licenciją turintis asmuo, kurio licencijos galiojimas tais pačiais metais jau buvo sustabdytas, pakartotinai pažeidžia nustatytas licencijuojamos veiklos sąlygas arba nepašalina pažeidimų per licenciją išduodančios institucijos nustatytą terminą;

2) licencijos galiojimas sustabdytas, o licenciją turintis asmuo verčiasi licencijuojama veikla;

3) juridinis asmuo likviduojamas ar pasibaigia dėl reorganizavimo;

4) licenciją turintis asmuo pateikia prašymą panaikinti licencijos galiojimą;

5) licenciją turintis fizinis asmuo miršta.

12. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo turi įtakos saugiam vartotojų aprūpinimui šilumos energija, jis gali įsigalioji ne anksčiau kaip po dviejų mėnesių nuo sprendimo priėmimo. Apie tai, kad numatoma priimti tokį sprendimą, Taryba privalo informuoti savivaldybę, o savivaldybė – Tarybą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

13. Licencijos turėtojas privalo vykdyti šias licencijuojamos veiklos sąlygas:

1) drausti savo verslo veiklos riziką. Draudimo suma turi būti ne mažesnė už licencijuojamai veiklai vykdyti naudojamo turto vertę;

2) užtikrinti eksploatuojamų tinklų plėtrą, prijungti vartotojų ir gamintojų įrenginius, esančius jo teritorijoje, prie šilumos perdavimo tinklo pagal atitinkamus norminius dokumentus;

3) tiekti šilumą kainomis, kurios nustatytos vadovaujantis Tarybos patvirtinta Šilumos ir karšto vandens kainų nustatymo metodika;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

4) tvarkyti atskirą nuo kitų rūšių veiklos šilumos tiekimo veiklos apskaitą, rengti reguliuojamosios veiklos ataskaitas ir užtikrinti, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio nuostatomis, ir kasmet skelbti duomenis apie licencijuojamos veiklos sąnaudas Tarybos nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1628](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-22, i. k. 2018-18861

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

5) šilumos pajamų bazinio lygio laikotarpiui derinti su šilumos tiekėjo valdyba, jeigu jos nėra, – su savivaldybės institucija valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planus ir šilumos tiekėjo nustatyta tvarka teikti šilumos tiekėjo valdybai ir savivaldybės institucijai informaciją apie valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo planų vykdymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

6) teisės aktų nustatyta tvarka teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

7) teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti. Šilumos tiekėjas privalo pateikti reikalaujamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo, jeigu nėra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nustatomas ilgesnis terminas;

8) informuoti ir konsultuoti vartotojus teisės aktų nustatyta tvarka, sąlygomis ir mastu;

9) šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 100 GWh šilumos per metus, turi užtikrinti, kad bendrame kalendoriniais metais įsigyto biokuro balanse ne mažiau kaip 30 procentų sudarytų biokuras, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Straipsnio pakeitimai:

31 straipsnis. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų (eksploatuotojų) atestavimas

1. Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojus (eksploatuotojus) energetikos ministro nustatyta tvarka atestuoja ir atitinkantiems šio įstatymo reikalavimus atestatus išduoda Taryba.

2. Taryba, nustačiusi, kad pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo (eksploatuotojo) veikla neatitinka šio įstatymo reikalavimų, ir atsižvelgdama į pažeidimo trukmę, pažeidimo sukeltas pasekmes, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, gali Tarybos nustatyta tvarka sustabdyti ar panaikinti atestato galiojimą ir (ar) skirti baudas, nurodytas Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, Žin., 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

ŠILUMOS KAINOS IR TARIFAI. SĄNAUDŲ APSKAITA. INVESTICIJOS

32 straipsnis. Šilumos kainodara

1. Šilumos kainos yra vienanarės arba dvinarės. Šilumos vartotojas moka už suvartotą šilumos energiją pasirinktinai šilumos vienanarę arba dvinarę kainą. Jeigu pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistema yra mišri (kombinuota), naudojanti centralizuotai pagamintą šilumą ir alternatyvią energiją ar kuro rūšį, vartotojai už šilumos perdavimo tinklu jiems tiekiamą šilumos energiją privalo atsiskaityti pagal šilumos dvinarę kainą.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjo pagrįstomis būtinosiomis valstybės reguliuojamomis šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinųjų atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis. Šioms sąnaudoms taikomos šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veiklos reguliavimo laikotarpio pagrįstos veiklos bendrojo efektyvumo užduotys nustatomos vadovaujantis Tarybos tvirtinamu Lyginamosios analizės aprašu. Su šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veikla nesusijusios turto nuomos ir kitos sąnaudos negali būti įtraukiamos į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas. Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainas negali būti įtraukiamos sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo (įskaitant ir šilumos punktus) ir karšto vandens sistemomis. Apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamos ar sąnaudos įvertinamos skaičiuojant šilumos kainas Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. Šilumos tiekėjui ir šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, vykdančioms bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą, taikomos Tarybos tvirtinamos kogeneracinių jėgainių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodikos nuostatos.

3. Į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, turi būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 100 GWh šilumos per metus, įsigydami elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti reikalingą biokurą, privalo kalendoriniais metais įsigyti ne mažiau kaip 30 procentų biokuro, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos. Jeigu biokuras ir (ar) gamtinės dujos buvo įsigyti nepažeidžiant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų reikalavimų ir (ar) reikalavimo įsigyti biokurą, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, taip pat jeigu tam tikros rūšies biokuras ar jo dalis arba gamtinės dujos ar jų dalis buvo įsigyti ekonomiškai naudingiau, kuro sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą neribojamas. Jeigu naudojamas kitų rūšių biokuras, kuriuo neprekiuojama biržoje, arba jeigu buvo nustatyta, kad kuras, naudojamas šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, buvo perkamas nesilaikant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų reikalavimų ir reikalavimo įsigyti biokurą, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, kuro įsigijimo sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojamas pagal vidutinę metinę biokuro

biržos kainą, vidutinę metinę biokuro kainą, vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą arba vidutinę biokuro biržos produkto, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, kainą nustato Taryba, vadovaudamasi savo nustatyta tvarka. Kito kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojamas pagal vidutinę metinę tokios rūšies kuro rinkos kainą, kurią nustato Taryba.

4. Šilumos pajamų bazinis lygis ir šilumos kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal šilumos tiekimo sistemas, vartotojų grupes, šilumos pirkimo–pardavimo vietą, tiekimo–vartojimo ribą, šilumos vartojimo mastą, šilumnešius ir jų kokybę, tiekimo patikimumą, vartojimo sezoniskumą, periodiškumą ir apskaitos būdus. Diferencijuojant kainas, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas. Sprendimas dėl šilumos kainų diferencijavimo turi būti suderintas su savivaldybės taryba arba šio straipsnio 16 dalyje numatytu atveju šilumos tiekėjo įstatuose nustatyta tvarka.

5. Šilumos tiekėjų, realizuojančių ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos pajamų bazinį lygį ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui nustato Taryba. Šilumos tiekėjų, realizuojančių mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos pajamų bazinį lygį nustato savivaldybės taryba.

6. Šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatomis parengia ir likus 5 mėnesiams iki nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio galiojimo pabaigos teikia Tarybai ir savivaldybės institucijai šilumos pajamų bazinio lygio projektą. Savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų teikia Tarybai pagrįstas pastabas dėl šilumos pajamų bazinio lygio projekto. Taryba, per 30 kalendorinių dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos išnagrinėjusi pateiktą šilumos pajamų bazinio lygio projektą ir gautas savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 kalendorinių dienų jų negavusi, per 20 kalendorinių dienų nustato šilumos pajamų bazinį lygį. Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. Jeigu šilumos tiekėjas laiku nepateikia Tarybai šilumos pajamų bazinio lygio projekto ir (ar) laiku ar tinkamai nepateikia visų šilumos pajamų baziniam lygiui nustatyti reikalingų dokumentų, galioja esamas šilumos pajamų bazinis lygis, kol Taryba patvirtina naują šilumos pajamų bazinį lygį.

7. Taryba ir savivaldybių tarybos, nustatydamos šilumos pajamų bazinį lygį, užtikrina, kad šilumos tiekėjui būtų suteiktos tinkamos paskatos diegti energetikos inovacijas ir atlikti su pagrindine veikla susijusius mokslinius tyrimus, didinti šilumos gamybos, tiekimo ir vartojimo efektyvumą, mažinti šilumos suvartojimo paklausą, šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, optimizuoti šilumos tiekimo sistemą, didinti šilumos tiekimo patikimumą, gerinti šilumos tiekėjo paslaugų kokybę, diversifikuoti šilumos gamyboje naudojamus atsinaujinančius energijos išteklius. Šioms priemonėms įgyvendinti būtinos pagrįstos sąnaudos įtraukiamos į šilumos pajamų bazinį lygį.

8. Savivaldybės taryba:

1) vadovaudamasi Tarybos nustatyto šilumos pajamų baziniu lygiu ir Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato kiekvienais metais koreguojamą šilumos pajamų metinį lygį kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Pirmaisiais šilumos pajamų bazinio lygio galiojimo metais Tarybai nustačius šilumos pajamų bazinį lygį, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nustato šilumos pajamų metinį lygį pirmiesiems šilumos pajamų bazinio lygio galiojimo metams. Jeigu savivaldybės taryba per nurodytą terminą nenustato šilumos pajamų metinio lygio pirmiesiems šilumos pajamų bazinio lygio galiojimo metams, Taryba per 30 kalendorinių dienų vienašališkai nustato šilumos pajamų metinį lygį;

2) vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato šilumos pajamų bazinį lygį ir kiekvienais metais koreguojamus šilumos pajamų metinius lygius šilumos tiekėjui, realizuojančiam mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus.

9. Šilumos pajamų bazinį lygį kiekvienais metais koreguoja šilumos tiekėjas, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodika. Šilumos pajamų metinį lygį, vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodika, nustato savivaldybės taryba.

10. Taryba peržiūri šilumos tiekėjo pakoreguotą šilumos pajamų bazinį lygį ir priima šio straipsnio 12 dalyje nurodytus sprendimus, kai planuojamas šilumos tiekėjo šilumos pajamų metinis lygis, nevertinant kuro ir perkamos šilumos kainų įtakos, viršija nustatytą šilumos pajamų metinį lygį 10 procentų ar daugiau arba kai Taryba savo tvirtinamame ūkio subjektų technologinio,

finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka atlikusi šilumos tiekėjų finansinio pajėgumo vertinimą nustato, kad šilumos tiekėjo finansinis pajėgumas yra nepakankamas, arba nustato didesnę, negu leistina, investicijų grąžą. Taryba, siekdama įsitikinti, kad šilumos tiekėjo apskaičiuotas ir nustatytas šilumos pajamų metinis lygis atitinka šio įstatymo ir Šilumos kainų nustatymo metodikos nuostatas, turi teisę kiekvienais metais atlikti pagal Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatytą tvarką ir kriterijus pasirinktų šilumos tiekėjų šilumos pajamų metinio lygio patikrinimą.

11. Šilumos tiekėjas, vadovaudamasis Šilumos kainų nustatymo metodika, parengia ir likus 3 mėnesiams iki nustatyto šilumos pajamų metinio lygio galiojimo pabaigos teikia šioje dalyje nurodytoms institucijoms pakoreguotą šilumos pajamų bazinio lygio projektą. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia pakoreguotų šilumos pajamų bazinių lygių projektus ir jų pagrindimą savivaldybės institucijai, o šio straipsnio 10 dalyje numatytu atveju – savivaldybės institucijai ir Tarybai. Šilumos tiekėjai, realizuojantys mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia pakoreguotų šilumos pajamų bazinių lygių projektus ir jų pagrindimą savivaldybės institucijai. Savivaldybės taryba per 30 kalendorinių dienų nustato šilumos pajamų metinį lygį. Šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, pranešus Tarybai, kad savivaldybės taryba jam laiku nenustatė šilumos pajamų metinio lygio, Taryba įgyja teisę vienašališkai per 30 kalendorinių dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos nustatyti šiam šilumos tiekėjui laikiną šilumos pajamų metinį lygį. Jeigu šilumos tiekėjas laiku nepateikia Tarybai pakoreguoto šilumos pajamų bazinio lygio projekto ir (ar) laiku ar tinkamai nepateikia visų pakoreguotam šilumos pajamų baziniam lygiui nustatyti reikalingų dokumentų, galioja esamas šilumos pajamų metinis lygis, kol Taryba patvirtina naują šilumos pajamų metinį lygį.

12. Savivaldybės tarybos nustatytą šilumos pajamų metinį lygį šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus ir atitinkantys šio straipsnio 10 dalyje nurodytus kriterijus, pateikia Tarybai per 10 kalendorinių dienų nuo šilumos pajamų metinio lygio nustatymo dienos. Taryba nurodo savivaldybės tarybai esamas šilumos pajamų metinio lygio nustatymo neatitiktis. Savivaldybės taryba privalo jas pašalinti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Savivaldybės tarybai nepašalinus nurodytų neatitiktį arba laiku nenustačius šilumos pajamų metinio lygio, Taryba įgyja teisę vienašališkai per 30 kalendorinių dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos nustatyti laikiną šilumos pajamų metinį lygį. Jeigu šilumos tiekėjas laiku nepateikia Tarybai pakoreguoto šilumos pajamų metinio lygio projekto ir (ar) laiku ar tinkamai nepateikia visų pakoreguotam šilumos pajamų metiniam lygiui nustatyti reikalingų dokumentų, galioja esamas šilumos pajamų metinis lygis, kol Taryba patvirtina naują šilumos pajamų metinį lygį.

13. Šilumos tiekėjas nustatytą šilumos pajamų bazinį lygį ir šilumos pajamų metinio lygio pastoviąją ir kintamąją dalis skelbia savo interneto svetainėje.

14. Savivaldybės tarybos nustatytas šilumos pajamų metinis lygis galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jo įsigaliojimo dienos, išskyrus atvejus, kai naujas šilumos pajamų metinis lygis nenustatomas per šiame straipsnyje numatytus terminus. Tarybos vienašališkai nustatyti laikini šilumos pajamų metiniai lygiai galioja, kol pašalinamos Tarybos nurodytos neatitiktys, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos, išskyrus atvejus, kai naujas šilumos pajamų metinis lygis nenustatomas per šiame straipsnyje numatytus terminus. Nenustačius naujo šilumos pajamų metinio lygio šiame straipsnyje numatytais terminais, galiojantis šilumos pajamų metinis lygis taikomas iki kito savivaldybės tarybos ar Tarybos sprendimo dėl šilumos pajamų metinio lygio nustatymo įsigaliojimo dienos.

15. Šilumos tiekėjo, realizuojančio mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, skundus dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio ir (ar) šilumos pajamų metinio lygio ne teismo tvarka nagrinėja Taryba. Skundas dėl savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo nustatomas šilumos pajamų bazinis lygis ir (ar) šilumos pajamų metinis lygis šilumos tiekėjui, realizuojančiam mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, Tarybai teikiamas per vieną mėnesį nuo savivaldybės tarybos sprendimo priėmimo dienos. Šilumos tiekėjo, realizuojančio mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, kreipimasis į Tarybą nepanaikina jo teisės kreiptis į teismą. Šioje dalyje nurodyti skundai nagrinėjami pagal Tarybos patvirtintas skundų dėl savivaldybės tarybos nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio ir (ar) šilumos pajamų metinio lygio nagrinėjimo taisykles. Tarybos sprendimai, priimti išnagrinėjus šioje dalyje nurodytus skundus dėl savivaldybės tarybos

nustatyto šilumos pajamų bazinio lygio ir (ar) šilumos pajamų metinio lygio, įsigalioja nuo Tarybos sprendime nurodytos datos ir turi būti vykdomi.

16. Jeigu šilumos tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris valdo skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, nustato vienodą šilumos pajamų bazinį lygį visoms šioms savivaldybėms, šilumos pajamų metinį lygį jis nustato savo įstatuose nustatyta tvarka, jį apskaičiavęs pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos pajamų metinį lygį *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14 ir 19 dalyse numatyta šilumos pajamų metinio lygio nustatymo procedūra, o savivaldybės taryba taikant šią procedūrą nedalyvauja.

17. Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos pajamų metinį lygį savo įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jį pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką, ir, jeigu vykdoma bendra šilumos ir elektros energijos gamyba, pagal Tarybos patvirtintą kogeneracinių jėginių šilumos ir elektros energijos sąnaudų atskyrimo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos pajamų metinį lygį *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 6, 8, 9, 10, 11, 12 ir 14 dalyse numatyta šilumos pajamų lygio nustatymo procedūra, o savivaldybės taryba taikant šią procedūrą nedalyvauja.

18. Karšto vandens tiekėjas, vadovaudamasis Tarybos patvirtinta karšto vandens kainų nustatymo metodika (toliau – Karšto vandens kainų nustatymo metodika), parengia ir teikia Tarybai ir (arba) savivaldybės institucijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Jeigu karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba teikia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 dienų teikia Tarybai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Taryba, išnagrinėjusi savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 kalendorinių dienų jų negavusi, per 30 kalendorinių dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos nustato karšto vandens kainos dedamąsias Karšto vandens kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka. Kitiems karšto vandens tiekėjams karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybių tarybos. Karšto vandens tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris teikia karštą vandenį skirtingose savivaldybėse, nustato karšto vandens kainų dedamąsias savo įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Karšto vandens kainų nustatymo metodiką ir suderinęs su Taryba. Ginčus ir skundus dėl karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo teisėtumo nagrinėja Taryba. Karšto vandens tiekėjo, kuriam karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybės taryba, skundus dėl karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo teisėtumo ne teismo tvarka nagrinėja Taryba. Karšto vandens tiekėjo, kuriam karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybės taryba, skundai nagrinėjami *mutatis mutandis* šio straipsnio 15 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu karšto vandens tiekėjas laiku nepateikia Tarybai karšto vandens kainos dedamųjų projekto ir (ar) laiku ar tinkamai nepateikia visų karšto vandens kainos dedamosioms nustatyti reikalingų dokumentų, galioja esamos karšto vandens kainos dedamosios, kol Taryba patvirtina ir (ar) suderinta naujas karšto vandens kainos dedamąsias.

19. Konkurenciniams šilumos vartotojams nustatomas šilumos pajamų bazinis lygis, kuris turi padengti šilumos gamybos ir individualias šilumos perdavimo sąnaudas. Šį šilumos pajamų bazinį lygį nustato šilumos tiekėjas, suderinęs su savivaldybės institucija. Jeigu nėra nustatytas kitas šilumos pajamų bazinis lygis, konkurenciniai šilumos vartotojai už suvartotą šilumą atsiskaito kitiems šilumos vartotojams nustatytais šilumos kainomis.

20. Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Tarybos tvirtinama daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalių tarifų nustatymo metodika, ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui nustato daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros (eksploatavimo) maksimalius tarifus.

21. Šilumos tiekėjas, atsižvelgdamas į naudojamo kuro ir įsigytos šilumos ir elektros energijos sąnaudų pokyčius, gali priimti sprendimą šilumos kainą perskaičiuoti rečiau negu kas mėnesį.

22. Savivaldybės institucija kontroliuoja, ar šilumos tiekėjas teisingai skaičiuoja ir taiko šilumos ir karšto vandens kainas. Savivaldybės institucija, nustačiusi, kad šilumos tiekėjo, realizuojančio ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, skaičiuojamos ir taikomos šilumos ir (ar) karšto vandens kainos neatitinka nustatytų šilumos ir (ar) karšto vandens kainų, kreipiasi į Tarybą dėl atsakomybės taikymo.

23. Duomenis apie įsigyto kuro kainas šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ir nepriklausomi šilumos gamintojai Tarybai ir (arba) savivaldybės institucijai pateikia iki kiekvieno mėnesio 10 dienos.

24. Taryba iki sausio mėnesio 20 dienos apskaičiuoja vidutinę metinę biokuro, vidutinę metinę biokuro biržos, vidutinę metinę biokuro biržos produkto, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, ir vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainas ir apie jas viešai informuoja.

25. Taryba ir savivaldybės institucija šilumos pajamų bazinio lygio ar šilumos pajamų metinio lygio skaičiavimo metu patikrina, ar šilumos tiekėjas teisingai skaičiavo šilumos ir karšto vandens kainų kintamosios dedamosios dydį ir kaip taikė šilumos ir karšto vandens kainas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

33 straipsnis. Maksimalios šilumos suvartojimo normos daugiabučiuose namuose

Taryba, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintoje Valstybės pažangos strategijoje nustatytas energetikos politikos vystymosi kryptis, nustato maksimalias metines šilumos suvartojimo normas, išreikštas kWh/m² per kalendorinius metus, daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti, kurios skelbiamos ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jų įsigaliojimo dienos. Šios normos taikomos daugiabučių namų energiniam efektyvumui vertinti, planuojant priemones ir lėšas jų energiniam efektyvumui didinti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, *Žin.*, 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

Nr. [XII-152](#), 2013-01-17, *Žin.*, 2013, Nr. 11-496 (2013-01-30)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1791](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09814

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

34 straipsnis. Sąnaudų apskaita ir kontrolė

1. Jeigu šilumos tiekėjas valdo daugiau kaip vieną šilumos tiekimo sistemą, kurioje realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, kiekvienos sistemos sąnaudos įtraukiamos į apskaitą atskirai.

2. Jeigu šilumos tiekimo sistemoje, kurioje realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, šilumos tiekėjas dar ir gamina šilumą, jis privalo atskirai tvarkyti šilumos gamybos ir šilumos perdavimo sąnaudų apskaitą. Jeigu šilumos tiekėjas prižiūri šilumos vartotojų šildymo ir karšto vandens sistemas, šios veiklos sąnaudos įtraukiamos į apskaitą atskirai.

2¹. Jeigu šilumos tiekėjas ir (ar) šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas nepriklausomas šilumos gamintojas vykdo bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą ir tuo metu vykdomos ir kitos ekonominės veiklos, jis privalo atskirai tvarkyti sąnaudų apskaitą pagal kiekvieną vykdomą ekonominę veiklą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

3. Šilumos tiekėjų informacija, susijusi su jų licencijuojama veikla ar veikla, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstatymų nustatyta tvarka atlikdamos joms pavestas funkcijas, turi teisę gauti iš šilumos ar karšto vandens tiekėjų ir pastato šildymo bei karšto vandens sistemos prižiūrėtojų finansines ataskaitas ir kitus dokumentus, susijusius su jų reguliuojamąja veikla. Šilumos tiekėjų duomenys apie šilumos tiekimo ir karšto vandens tiekimo sąnaudas skelbiami Tarybos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

4. Nepriklausomi šilumos gamintojai, kuriems taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara, privalo tvarkyti atskirą nuo kitų rūšių veiklos šilumos gamybos veiklos apskaitą, rengti reguliuojamosios veiklos ataskaitas ir užtikrinti, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos

ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio nuostatomis.

5. Karšto vandens tiekėjai privalo tvarkyti atskirą nuo kitų rūšių veiklos karšto vandens tiekimo veiklos apskaitą, rengti reguliuojamosios veiklos ataskaitas ir užtikrinti, kad būtų atlikta reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 16¹ straipsnio nuostatomis.

6. Valstybės institucijos, įstatymų nustatyta tvarka atlikdamos joms pavestas funkcijas, turi teisę gauti iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kuriems taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara, dokumentus, susijusius su jų reguliuojamąja veikla. Nepriklausomų šilumos gamintojų, kuriems taikoma privaloma šilumos gamybos kainodara, duomenys apie reguliuojamosios veiklos sąnaudas skelbiami Tarybos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1628](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-22, i. k. 2018-18861

35 straipsnis. Investicijų derinimas

Šilumos tiekėjų investicijos derinamos su savivaldybės institucija ir (ar) Taryba Energetikos įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka. Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytų nepriklausomų šilumos gamintojų investicijos derinamos su Taryba jos nustatyta tvarka. Savivaldybės institucijai atsisakius derinti šilumos tiekėjo, realizuojančio ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, investicijas ir nepateikus atsisakymo jas derinti pagrindimo, šios investicijos šilumos tiekėjo prašymu derinamos su Taryba jos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS ŠILUMOS ŪKIO VALDYMO PERDAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

36 straipsnis. Šilumos ūkio valdymo perdavimo sutarties sudarymas

1. Savivaldybės institucija, vadovaudamasi Koncesijų įstatymu, Viešųjų pirkimų įstatymu ar Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu, sudaro šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartį.

2. Savivaldybės institucija, planuodama sudaryti šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartis ir rengdama šilumos ūkio valdymo perdavimo dokumentus, atsižvelgia į Nacionaliniame pažangos plane, Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje nustatytas strategines kryptis, tikslus, uždavinius ir įgyvendinimo priemones.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

37 straipsnis. Reikalavimai šilumos ūkio valdymą perėmusiam asmeniui, savivaldybės institucijai ir Tarybai

1. Taryba ir savivaldybių institucijos pagal savo kompetenciją privalo prižiūrėti ir kontroliuoti šilumos ūkio valdymą perėmusių asmenų kainodarą.

2. Pasibaigus šilumos ūkio valdymo perdavimo laikotarpiui, turto, kurio valdymas buvo perduotas, vertė negali būti mažesnė negu jo vertė šilumos ūkio valdymo perdavimo sutarties sudarymo metu.

3. Pasibaigus šilumos ūkio valdymo perdavimo laikotarpiui, šilumos ūkio valdymą perėmusiam asmeniui draudžiama kartu su grąžinamu turto valdymu perduoti neįvykdytus finansinius įsipareigojimus ar kitas šio asmens neįvykdytas prievolės, susijusias su grąžinamu turto valdymu.

4. Šilumos ūkio valdymo perdavimo sutartyje nurodomas šilumos ūkio valdymą perėmusio subjekto investicijų į turtą, kurio valdymas buvo perduotas, dydis per šilumos ūkio valdymo laikotarpį. Jis yra apskaičiuojamas kaip šio turto vertės padidėjimas per šilumos ūkio valdymo laikotarpį, pridodant sutartimi perduotus su šiuo turtu susijusius finansinius įsipareigojimus, kuriuos pagal šią sutartį turėjo apmokėti šilumos ūkio valdymą perėmęs subjektas, ir neatsižvelgiant į turto vertės padidėjimą dėl jo indeksavimo šilumos ūkio valdymo perdavimo laikotarpiu.

5. Reorganizuojant savivaldybių institucijų valdomus šilumos tiekėjus ar privatizuojant dalį savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijų, savivaldybių institucijos užtikrina, kad jų valdomoms įmonėms nuosavybės teise priklausytų šilumos perdavimo tinklai, kuriais realizuojama ne mažiau kaip 10 GWh per metus šilumos ir ne mažiau kaip 30 procentų šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingų šilumos gamybos pajėgumų kiekviename tinkle, įskaitant reikalingą šiluminės galios rezervą, ir išlaiko nuosavybės teisę į savivaldybių institucijų valdomų šilumos tiekėjų akcijas, suteikiančias daugiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Lietuvos Respublikos
šilumos ūkio įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

Papildyta priedu:

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1329](#), 2007-11-20, Žin., 2007, Nr. 130-5259 (2007-12-11)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija nuo 2008 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis įsigalioja nuo 2007 m. gruodžio 11 d.

Keičiamo Šilumos ūkio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies septintame sakinyje išdėstyta nuostata „tik jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievoles sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name“ įsigalioja 2008 m. gegužės 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-133](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-355 (2009-01-27)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 6, 7, 8, 13, 15, 18, 21, 26, 29, 31, 33 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. vasario 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-250](#), 2009-05-12, Žin., 2009, Nr. 61-2402 (2009-05-26)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 15, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 7 dalies nuostatą, kad Šilumos kainų nustatymo metodika parengta pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, kuri įsigalioja 2010 m. sausio 1 d., ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-592](#), 2009-12-21, Žin., 2010, Nr. 1-6 (2010-01-05)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 10, 12, 20, 21, 22, 27, 30, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-862](#), 2010-06-01, Žin., 2010, Nr. 65-3196 (2010-06-05)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1608](#), 2011-09-29, Žin., 2011, Nr. 123-5816 (2011-10-13)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 3, 20, 22, 28, 31, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2011 m. lapkričio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1613](#), 2011-10-11, Žin., 2011, Nr. 128-6051 (2011-10-25)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. lapkričio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2143](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 79-4088 (2012-07-05)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 20 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2146](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 79-4089 (2012-07-05)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2339](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6667 (2012-11-15)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 19 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Pakeitimas:

10.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-726](#), 2013-12-23, Žin., 2013, Nr. 140-7085 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 19 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-152](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-496 (2013-01-30)

ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-192](#), 2013-03-14, Žin., 2013, Nr. 31-1528 (2013-03-26)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 3 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.
Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2013 m. balandžio 1 d.

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-492](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3937 (2013-07-20)
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 3, 7, 8, 10, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 8(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 7 straipsnio, kuriuo Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnis papildomas naujomis 3 ir 4 dalimis, nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro kainos taikymu, galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. sausio 1 d.
Nuo 2016 m. sausio 1 d. galioja šio įstatymo 7 straipsnio, kuriuo Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnis papildomas naujomis 3 ir 4 dalimis, nuostatos, susijusios su vidutinės biokuro biržos kainos taikymu.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-880](#), 2014-05-13, paskelbta TAR 2014-05-16, i. k. 2014-05481
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 20 IR 22 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. birželio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1346](#), 2014-11-20, paskelbta TAR 2014-12-01, i. k. 2014-18286
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 25 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1259](#), 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-27, i. k. 2014-14860
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1791](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-19, i. k. 2015-09814
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 33 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2092](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19370
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 21 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2705](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26486
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 11, 12, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2701](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26480
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-335](#), 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04, i. k. 2017-07558
Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 37 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1062](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05880

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 10, 20, 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1168](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08641

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 7 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1628](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-22, i. k. 2018-18861

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1784](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21229

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1974](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03173

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 3, 10, 10-1, 11, 12, 15, 18, 20, 21, 22, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3018](#), 2020-06-04, paskelbta TAR 2020-06-17, i. k. 2020-13235

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 8, 11 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3123](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15366

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 3, 6, 7, 8, 8-1, 10 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-607](#), 2021-11-04, paskelbta TAR 2021-11-12, i. k. 2021-23529

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-980](#), 2022-03-24, paskelbta TAR 2022-03-30, i. k. 2022-06315

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 12, 17, 20, 22, 28, 29, 30, 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1298](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14926

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 20, 23, 24 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1876](#), 2023-04-06, paskelbta TAR 2023-04-19, i. k. 2023-07541

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10-1, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir įstatymo papildymo 8-2, 10-2, 29-1 straipsniais įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2111](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14002

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 straipsnio pakeitimo įstatymas